

Ar bus keliami Pabaltijo laisvės reikalai J. Tautose

PROBLEMŲ MIŠKE

O. LABANA USKAITE,

mūsų korespondentė Jungtinėse Tautose

JUNGTINĖS TAUTOS. — Rugsėjo 18 d. New Yorke prasideda 17-ji reguliariji Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos sesija, kuriai tuo tarpu pateikta svarstyti 89 klausimai. Vieni daugiau, kiti mažiau komplikuoti. Sesijai bevykstant atsiranda reikalavimų įrašyti darbotvarkėn naujus klausimus, todėl manytina, kad tas skaičius nėra galutinis.

Pateikti svarstyti klausimai grupuojami sekančiai: politiniai, ekonominiai, socialiniai, moksliniai, teisiniai, organizaciniai.

Didžioji gražbylystė, kuria kai kurių kraštų kalbėtojai net melą pridengs, prasidės tuojau, kai bus sudaryti sesijos organai (išrinktas pirmininkas, vicepirmininkai, kredencijų komitetas, pagrindinių 7-nių komitetų prezidiumai), patvirtinta darbotvarkė ir klausimai paskirstyti atskiriems komitetams. Gražbylystė pavadinama bendrasias diskusijas, kurių metu kalba kiekvienos valstybės atstovas, kartais kalba labai ilgai. Dažnas užsime na apie tokius dalykus, kurių darbotvarkėje nėra ir gal niekad nebus. Salės paprastai pilnos klausytojų, kada kalba didžiosios žuvys ir diskusijų pradžioje, bet vėliau tos kalbos visiems nusibosta ir antroje diskusijų pusėje kalusytojai žymiai sumažėja. Nežiūrint to, kalbėtojai vistiek kalba.

Tuo pačiu metu dirba ir komitetai, kur taiggi daug kalbų, bet iš ten jau išeina konkretūs pasiūlymai — daugumos sutarimo produktai. Kaip ten vėliau ar kitaip pasisakoma, taip pasisako ir generalinė asamblėja, nes tuose komitetuose dalyvauja visi nariai.

Kardinolas Višinskis kviečia tėvus budėti
VARŠUVA. — Ganytojiniam laiške, kuris buvo skaitomas šiom dienom Lenkijos bažnyčiose, Varšuvos arkivyskupas ir Lenkijos primas kard. Višinskis skatina visus katalikus tėvus mokyti religijos tiesų savo vaikams.

Laišką pavadinęs "atsišaukimu į tėvus, į jaunimą, į vaikus", kardinolas Višinskis kviečia tėvus budėti, kad jų vaikai lankyti katekizmo pamokas bažnyčiose, nes jos yra panaikintos mokyklose.

KALENDORIUS

Rugsėjo 15 d.: Šv. Marijos skausmų šventė, šv. Nikodemus, Putonė.

Rugsėjo 16 d.: 14 sekm. po Sekminių, šv. Karnelijus, Rigimuntas.

Rugsėjo 17 d.: šv. Pranciškaus stigmos, Algaudas.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — apie 80 laipsnių; rytoj — giedra, truputį pasikeis oro temperatūra.

Saulė teka 6:30, leidžias 7:02.

Šios sesijos darbotvarkėje prie svarbesniųjų politinių klausimų priklauso šie: Kinijos atstovavimas kredencialus besvarstant, nenolatinių Saugumo Tarybos narių rinkimas, generalinio sekretoriaus paskyrimas, naujų narių priėmimas, bandymas pakeisti Jungt. Tautų chartą, taikos organizavimas (klausimas likęs nesvarstytas nuo pereinamosios sesijos), kolonializmo pribaigimas, nusiginklavimas, klausimai, kylą iš žmogaus prasiiveržimo į erdves, Korėjos klausimas, Angola ir apskritai Portugalų kolonijos, P. Afrikos rasištinė politika, Kongas, Jungt. Tautų kariniai daliniai, iš metų į metus perkėlinėjamas Vengrijos klausimas.

(Nukelta į 4 psl.)

Popiežiaus užuojauta nukentėjusiems dėl žemės drebėjimo Irane

VATIKANAS. — Sužinojė, kad žemės drebėjimas Irane (Persijoje) skaudžiai palietė vietos gyventojus, popiežius Jonas XXIII nusiuntė šachui telegramą, pareikšdamas visai Irano tautai gilią užuojautą. Irano žemė, teikusi reikšmingą istoriją, šiandien atsidūrusi kančių išbandyme, turi būti broliško lenktyniavimo platforma. Gražią iniciatyvą kenčiantiems padėti rodo Jonas XXIII, o ir mes jungiame savo karštus paskatimus.

Japonai nori prekybos su Kinija

TOKIO. — Kenzo Matsumura, premjero Ikedos valdančios liberalų-demokratų partijos narys, išvyko užvakar į Peipingą. Kelionės tikslas: pagerinti prekybinius santykius su komunistine Kinija.

Mirė prel. Strakauskas

Prel. P. Strakauskas su motina
BROCKTON, Mass. — Naktį iš rugsėjo 13 į 14 d. nuo širdies smūgio staiga mirė prel. Pranas W. Strakauskas, Brocktono lietuvių šv. Kazimiero par. klebonas. Prel. P. Strakauskas buvo gimęs 1896 m. rugsėjo 20 d. So. Bostone, Mass. Kunigu iššventintas 1924 m. gegužės 25 d. Vikaravo Bostone, klebonavo Lowell, Mass., ir Brocktone, Mass. Čia yra pastatęs bažnyčią, kleboniją, įrengęs mokyklą ir dabar buvo pradėjęs statyti seserims mokytojų namą. Daug yra dirbęs Lietuvos vyčių eilėse, su blaivininkais ir bendrai su jaunimu. Jis yra pirmas iš čia gimusių lietuvių kunigų Bostono vyskupijoje gavęs prelato paaukštinimą.

Jisai "Darbininke", tada išeinančiame Bostone, redagavo Jaunųjų skyrių, pasirašinėdamas Prel. Anupras.

Prel. Strakauskas laidojamas rugsėjo 17 d., pirmadienį.

— Kanadoje rugpiūčio viduryje buvo 280,000 bedarbių.

Naujausios žinios

— Brazilijos premjeras Francisco Brochado da Rocha ir jo ministrų kabinetas vakar pasitraukė, kai kongresas nepatvirtino referendumo suteikti pilnas vykdomąsias galias prezidentui J. Goulartui.

Ministrų kabineto pasitraukimas sukėlė baime, kad kariai, gal būt, paims valdžią, paleis kongresą, ir suteiks pilną galią Goulartui.

— Prancūzijos prezidentas de Gaulle sekantį ketvirtadienį kalbės tautai, paaiškindamas planą pakeisti konstituciją, kad prezidentą rinkytų visa tauta, o ne rinkti atstovai.

— Bendruomenės (Commonwealth) vadai vakar svarstė dramatišką pasiūlymą susitikti su Europos Ekonominės Bendruomenės vadais, kad būtų apsvarstytas Britanijos išjungimas į europiečių prekybos grupę.

Šį pasiūlymą pateikė už vakar Pakistano prezidentas Khan savo pasikalbėjime su britų premjeru Macmillanu.

Britų premjeras Macmillan išeina iš Marlboro rūmų Londone po bendruomenės (Commonwealth) sesijos. Atrodo, Britanija išsijungs iš Europos Ekonominės Bendruomenės. (UPI)

ARTEJANT VISUOTINIAM BAŽNYČIOS SUSIRINKIMUI

Bus pradėtas spalio 11 dieną

GENUA, Italija. — Apie būsimą visuotinį Bažnyčios susirinkimą savo ganytojiniam laiške tikintiesiems Genuos arkivyskupas kardinolas Siri tarp kitko rašo:

"Visuotinis susirinkimas arba konciliumas nėra nei spektaklis nei vien tik naujenybė. Konciliumas yra faktas, kuris gali nulemti mūsų amžiaus orientavimąsi šiame sunarpliotame istorijos tarpsnyje. Nemaunykite, — tęsia kard. Siri, — kad konciliumas jums pasakys, kad mažiau reikia dėti pastangų, kad galėtumėte giedria sąžine eiti į Dievo teismą. Yra ties panašu, kad konciliumas paprašys kunigų ir pasauliečių ko nors daugiau — kad būtų pagreitintas Dievo karalystės atėjimas ir teisingas žmonių bendras sugyvenimas".

"Niekas iš mūsų, — baigia savo laišką Genuos kard. Siri, — negali nuvertinti Evangelijos; gali tikėtis išskirti kaip įsakymą kai kuriuos svarbesnius Kristaus pamokymus, duotus savo sekėjams."

Khider baigė kalbas Paryžiuje

PARYZIUS. — Mahometas Khider rugsėjo 12 dieną išskrido lėktuvu iš Paryžiaus į Genuvą, pasikalbėjęs su alžirietiška vadais Prancūzijoje. Jų kalbos trukė dvi dienas.

Khider, Alžirijos Politinio biuro generalinis sekretorius, susitiko su Nacionalinio Išlaisvinimo fronto vadais, kurie atstovauja 500,000 alžirietiška Prancūzijoje.

— Prezidentas Kennedy vakar pasirašė viešųjų darbų įstatymo projektą, skiriantį tiems darbams 900 milijonų dolerių.

PAGALBA ALŽIRIJAI

ALŽIRAS, Alžirija. — Jungtinių Amerikos Valstybių katalikų šalpos organizacija National Catholic Welfare Conference, kuri labai daug yra padėjusi nuo paskutiniojo karo nukentėjusiems šelpiti.

Ši organizacija šiomis dienomis susitarė su Alžirijos vyriausybe, pasižadėdama siųsti iš Amerikos maisto, rūbų ir vaistų skurdą kenčiantiems Alžirijos gyventojams.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Alžirijos vicepremjeras Ben Bella sudarė sąrašą 196 kandidatų į parlamentą, išskirdamas daug savo politinių ir karinių oponentų. Rinkimai bus rugsėjo 20 d. Tas vienas sąrašas ir tērta.

— Katangos provincijos prezidentas Tshombe apkaltino Jungtines Tautas, kad jų kariai rugsėjo 13 dieną numetė bombas į Elizabethville, Katangos provincijos sostinę.

— Kaip ten su šnipo Soblen mirtimi? Yra įtarimų, kad Sovietų šnipas dr. Robert Soblen buvęs nužudytas, nes norėta išsaugoti šnipo paslapčių.

— Ratifikavimo susitarimą. Šiomis dienomis Vatikano rūmuose popiežiaus valstybės sekretorius kardinolas Amleto Cicognani ir Austrijos Federalinės respublikos ambasadorius dr. Johannes Coreth ratifikavo susitarimą, padarytą praėjusio liepos mėn. 9 d., tarp Apaštalo Sosto ir Austrijos. Susitarimas liečia mokyklų reikalus.

— Argentinos Aukščiausiojo teismo narys Julio C. Oyhanar te patraukė iš tų pareigų, protestuodamas prieš Kongreso pa leidimą. Jis pasiūmė atsistatydinimo raštus prezidentui Guido ir teismo pirmininkui Basavilbasui.

— Kubos užsienio reikalų ministerija patvirtino žinią, kad John Bland, Reuterio korespondentas, yra sulaukęs kubiečių saugumo.

— Jungtinės Amerikos Valstybės parinko 9 astronautus, kurių pavardės bus paskelbtos pirmadienį.

McCORMACK, KANDIDATAS Į SENATORIUS, UŽ PARAMĄ VISOMS MOKYKLOMS

Įdomi ir judri McCormack spaudos konferencija

Mūsų korespondentas Washingtono

WASHINGTON, D.C. — Ant radienį Washingtono Spaudos klube laikraštiniškai susitiko su kandidatu į senatorius, Massachusetts valstybės gynėju Edward J. McCormack, Jr. Po pusryčių buvo programa jį iškvosti, todėl susidomėjimas buvo labai didelis. Ne tik visi stalai buvo apsėti, bet pilna matėsi ir stovinėjančių.

Tarp svečių pirmavo kalbėtojo dėdė, Atstovų Rūmų pirmininkas John W. McCormack. Dalyvavo ir "Draugo" atstovas ir pateikė keletą klausimų. Įdomiausi atsakymai buvo šie:

— Parama mokykloms. McCormack pritaria paramos teikimui visoms mokykloms kur reikia, ar jos būtų vietos ar privatinės (parapinės). Tokios pagalbos teikimas būtų konstitucingas. Senate jis balsuotų prieš administracijos projektą remti tik viešąsias mokyklas.

— Medicinos pagalba. Pritartų

Kaip ilgai JAV pakės prie savo šono parako stafinę?

Prezidentas Kennedy spaudos konferencijoje

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Kennedy užvakar pareiškė, kad amerikiečių kariniai žygiai prieš Kubą dabar nepateisinami. Jis ragino baigti "neatsargias" kalbas apie invaziją į Kubą.

Prezidentas ilgame pranešime spaudos konferencijoje pakartojo, kad Jungtinės Amerikos Valstybės imsis visų reikalingų priemonių prieš komunistų valdomą Kubą, jei rusų karinis stiprinimasis toje saloje taptų galima agresija.

Tačiau jis pridėjo, kad Kuba daktar dar "rimtai negresia" Jungtinių Amerikos Valstybių ar vakarinio pusrutulio (hemisferos) saugumui, nes raudonųjų karinių jėgų stiprinimas ten neturi ofenzyvių galimybių.

Jei Jungtinės Amerikos Valstybės matys reikalą atlikti karinių žygių prieš komunizmą Kuboje, visi Castrui atsiųsti komunistų ginklai ir technikai neturės reikšmės, pasakė prezidentas Kennedy.

Rusų bazė Pines saloje

MIAMI. — Sovietų kariai žengia į Kubos Pines salą pastatyti ten karinę bazę. Tai pranešė nauji pabėgėliai.

Vienas tremtinys, jaunas žvejis iš Batabano, pareiškė, kad 1,000 rusų, apsirengusių žaliomis uniformomis, buvo apsiųsti į miesto priekį prieš dvi savaites prieš plaukiant į didelę salą, pietvakariuos nuo Kubos.

Domininkonų politikas Caracase

CARACAS, Venecuela. — Dr. Jose Antonio Bonilla, Dominikonų respublikos užsienio reikalų ministeris, atvyko rugsėjo 12 dieną į Caracasą keturių dienų vizito. Jis turėsi su prezidentu Betancourtu ir kitais pareigūnais regiono klausimais.

Ereliai puolė karinį lėktuvą

GENEVA, Šveicarija. — Šveicarų karinio lėktuvo įgula pratybinio skridimo metu pergyveno susijaudinimą, kai staiga du milžiniški ereliai puolė jų lėktuvą. Vienas erelis puolė piloto kabiną ir išmušė langą. Antrasis atakavo propelerį ir pats žuvo, bet ir lėktuvas buvo privers tas nusileisti ir jis turėjo būti remontuotas.

— Šešiasdešimt penki kubiečiai turistai užvakar išskrido lėktuvu iš Peipingo į Havaną, aplankę raudonosios Kinijos miestus.

Lt. Alain Bourgenet de la Tocnay, pabėgęs iš prancūzų armijos, areštuotas Prancūzijoje su keturiais kitais asmenimis, bandžiusiais nužudyti prezidentą Charles de Gaulle. De la Tocnay, 36 metų, apkaltintas kaip klijos vadas.

— Šešiasdešimt penki kubiečiai turistai užvakar išskrido lėktuvu iš Peipingo į Havaną, aplankę raudonosios Kinijos miestus.

Turime stoti žūtbutinėn kovon prieš ateistinį komunizmą

Reikšmingas Lietuvių Kunigų Vienybės seimas

Lietuvių Kunigų Vienybės seimas, kviestas šūkiu "Lietuvių pašaukimai Kristaus tarnybai ir teisinga informacija apie persekiojamą Lietuvos Bažnyčią", įvyko rugsėjo 11 d. New Yorke, "New Yorker" viešbutyje.

Seimo dalyviai

Seime dalyvavo kunigai iš New Yorko — New Jersey, Bostono, Hartfordo, Albany, Pittsburgo, Chicago, Buvo atstovai iš Kanados ir Romos Kunigų Vienybės vienetų. Seime dalyvavo 43 kunigai. Jų tarpe vysk. V. Brizgys ir du šiais metais minį 50 metų kunigystės sukaktį: Ignas Albavičius iš Chicago ir kun. N. Pakalnis iš Brooklyno.

Iškelti klausimai

Visų provincijų atstovai ir visų katalikiškų organizacijų Centro Valdybų dvasios vadai padarė pranešimus.

Vysk. V. Brizgys ir kun. St. Raila pranešė apie Katalikų Bažnyčios, kunigų ir tikinčiųjų sunkią padėtį Lietuvoje.

Prieš pietus vykusiamė posėdyje išklausa vysk. V. Brizgys paskaita: "Lietuvių pašaukimai Kristaus tarnybai".

Po pietų buvo kun. dr. J. Vaišnora, MIC, paskaita "Teisinga informacija apie persekiojamą Lietuvos Bažnyčią".

"Trūksta pašaukimų į dvasinį luomą", skundėsi vyskupas V. Brizgys. O idealizmo ir drąsos Amerikos jaunimui netrūksta. Tai rodo pakankamas skaičius savanorių ir kariuomenė, iš kurios dezertyrų nėra. Jaunimas drąsiai vyksta Berlynan, Korėjon ar į Vietnamą.

Pašaukimų viena kliūtis — tai klaidingai suprantama "tolerancija". Mat, ji dažniausiai suprantama kaip reikalas "į viską žiūrėti pro pirštus".

Antra kliūtis: jaunimas nepaiso autoriteto. Net ir katalikiškose mokyklose jis nėra pakankamai pabrėžiamas. Jei vaikai "šventas seselės žodis", bet jei už jį "tėvų žodis nėra šventesnis", tai čia blogai aiškina mas ketvirtasis Dievo įsakymas.

Didelė kliūtis pašaukimams, tai stoka ištvermės kovoje dėl skaištumo.

Kas daryti

Nėra trumpo ir nesudėtingo recepto pašaukimams ugdyti. Čia reikia metodiško ir kantraus darbo. Neužtenka tik sykį metuose jaunimui mokyklose ar per pamokslą kalbėti apie pašaukimą į dvasinį luomą. Svarbus asmeninis kunigo santykis su jaunimu. Svarbu tad, kad pirmi išpažinčiai ir pirmi komunijai vaikučius ruošų patys kunigai. Pasauliečiai, net ir švenčiausi, kunigai gali pavaduoti tik ten, kur yra persekiojama Bažnyčia. Reikia jau-

nuolius dažnai kalbinti į dvasinį luomą. Jaunimas myli idealizmą. Jam reikalingi gražūs pavyzdžiai.

Neteisinkime jaunimo klaidų. Kur nėra drąsaus reikiamo įspėjimo, ten atsiranda dvasiniai griuvėsiai.

Ugdyti bendrą šeimos pamaldumą. Malda ir bendros pastangos vėl padidins skaičių pašaukimų į dvasinį luomą.

Prieš pietus Seimui vadovavo prel. J. Balkūnas, sekretoriavo kun. Vyt. Pikturna.

Po pietų vykusioje sesijoje seimui vadovavo kun. J. Girdis.

Lietuvių religinis kongresas

numatyta turėti New Yorke "Darbo dienos" (savaigalį 1964 metais, kai New Yorke bus pasaulinė paroda. Apie tą reikalą kalbėjo prel. Jonas Balkūnas.

Religinis kongresas būtų skirtas paminėti 30 metų sukaktį nuo pirmo Eucharistinio kongreso Lietuvoje ir 20 metų žiaurios bolševikinės okupacijos. Tai maldos bei atgailos ir bendrų žygių dienos.

Kongreso metu būtų bendros iškilmingos pamaldos, kurių metu lietuviškas giesmes giedotu JAV lietuviškų parapijų chorai.

Kenčiančios Lietuvos vargus ir persekiojamą Bažnyčią pavaizduotų paroda Vatikano paviljone pasaulinės parodos metu.

To kongreso metu būtų pašventinta JAV lietuvių pastangomis įrengta koplyčia paminklinėje šventovėje Washingtono.

Seimas entuziastingai pritarė prel. Jonui Balkūno iškeltoms mintims, sudarytiems planams, ir visi nutarė tuos darbus remti.

Kongresui rengti komitetą sudaro New Yorko - New Jersey provincijos lietuviškų parapijų klebonai, kun. L. Andriekus, OFM, kun. V. Budreckas (kaip Komiteto ryšininkas su visais lietuvišiais muzikais), kun. V. Dabušis, kun. L. Janušis ir kun. St. Raila.

Paminklinė koplyčia

Apie paminklinę šiluvos koplyčią Washingtono bazilikoje kalbėjo vysk. V. Brizgys. Koplyčia bus įrengta visų J. A. Valstybių lietuvių vardu. Koplyčios stilius turės derintis prie bazilikos stiliaus. Koplyčia puošia marmuro statulomis ir mozaikomis. Numatyti trys mozaikos paveikslai: šv. Kazimieras Vilniaus miesto fone, lietuvių kančios Sibire, Amerikos lietuvių katalikas Amerikos gyvenime. Numatoma ir Vytauto Didžiojo statula, nes tas Didysis Lietuvos kunigaikštis yra taip pat ir Lietuvos katechetas.

Projektas kainuos apie 300 tūkstančių dolerių. Darbams

vykdyti numatyti lietuviai menininkai ir specialistai.

"Šių dienų lietuvių kunigo uždaviniai"

buvo antroji seimo metu skaityta paskaita. Kalbėjo kun. dr. J. Vaišnora, MIC.

Laicizmas ir liberalizmas mūsų tarpe veikia metodiškai ir nuolatos. Lietuvių tarpe yra ir bedievių ir agresyvių laisvamanybės veikėjų, dirbančių "tautinės vienybės vardu". Į jų darbų negalima numoti ranka.

Mūsų tarpe yra šalia Kristaus esančių grupių. Mūsų kunigų pareiga juos gražinti katalikų Bažnyčiai ir apsaugoti ištikimuosius nuo nukrypimo į klaidas. Amerikoje bėrsta dirva ateistiniam komunizmui. Tarptautinis komunizmas deda milžiniškas pastangas Amerikos žemyną pavergti kūjo ir piau-tuvo vergijon. Daug nekalto vardo organizacijų ištikimai remia tarptautinio komunizmo pastangas. Laukimas dirba komunizmo naudai. Visuomenė migdoma pasakomis apie Sovietų Sąjungos ir Kinijos nesantaiką, Jugoslavijos nukrypimą nuo Rusijos, komunistų liberalėjimą Sovietų Sąjungoje.

Prieš ateistinį komunizmą atkakliai spūriasi Katalikų Bažnyčia, todėl tarptautinis komunizmas tokiu atkakumu persekioja katalikus. Ypač ryškus ir žiaurus katalikų persekiojimas Lietuvoje. Atoslūgis po Stalino mirties tęsiasi tik apie pora metų. Dabar užsimota kat. Bažnyčiai smogti galutinį smūgį.

Kristus žadėjo, kad Kat. Bažnyčios nenugalės pragaro varčiai, tačiau Kristus nepažadėjo, kad atskiros Bažnyčios provincijos išliks nesunaikintos. Tad mūsų uždavinys stoti žūtbutinėn kovon su ateistinio komunizmo pastangomis kiek Lietuvoje, tiek J. A. Valstybėse, tiek visame pasaulyje.

Lietuvio kunigo uždaviniai

Leiskime veikti kunigiškai malonei mūmuse. "Vilkas nusi-neša avis, kai ganytojas miega". Mūsų pareiga pėsiami krikščionybės dvasia. Pažinkime komunizmo pagrindus, veiklos metodus. Tik tuo būdu bus lengviau su juo kovoti.

Būtina vienybė visų katalikų tarpe. Kunigų Vienybei turėtų priklausyti visi lietuviai katalikai kunigai. Lietuvių katalikų darba ardo ir politinė katalikų nesantaika.

Komunizmas dengiasi melo ir propagandos skraiste, kurią turime nutraukti ir viešai opijai parodyti komunizmo tikslus ir darbus. Būtina informacija raštais, žodžiu ir įvairiom propagandos priemonėm.

Dažniau rengti maldos diena už Lietuvą.

"Kas kaip Dievas?!" šūkiu turime veikti per geros valios žmones.

Įvairūs pranešimai

Kan. Končius pranešė apie lietuvius, gyvenančius Europoje. Plačiau kalbėjo apie lietuvius Lenkijoje. Savo įspūdžius kan. Končius paskelbs spaudoje.

Prel. Jonas Balkūnas pranešė, kad prie švento Kazimiero kolegijos Romoje organizuojamas kenčiančios ir persekiojamos Bažnyčios Lietuvoje archyvas.

Ruošiama "Amerikos Lietuvių Katalikų istorija" trijuose ar keturiuose tomuose. Rašo

Redaguoja Pr. Razminas. Rankraščius siųsti adresu: Pr. Razminas, 6432 So. Talman Ave., Chicago 29, Ill. Tel. WA 5-5964

MISRIŲ ŠEIMŲ PROBLEMA

Lietuviškoje Bendruomenėje

Sėniau mūsų spauda rodydavu daugiau nepasitenkinimo dėl mišrių vedybų, piktnosios skaitytai, užtikę spaudoje mišrių vestuvių aprašinėjimus. Dabar, rodos, šie balsai sumažėjo, panašūs įvykiai sukasi dainelėje, ir tarsi apstoja ir kovoti su šia nemalonia realybe. Tik padejuojama, kad, štai, įvyko dar viena drama vienoje bendruomenės lastelėje. Taip iki kitos panašios dramos. Dar pabrėžtina, kad kuria mišrias šeimas dažnai ir tie bei tos, kuriems bei kurjoms, rodos, netrūksta ir neturėtų trūkti tautinio sąmonis-gumo bei kitokio apie šį pavojingą žingsnį supratimo.

Taigi problema dar labiau susikomplicuoja. Kaip ten bebūtų, jau pats laikas bandyti giliau pažvelgti į šią mūsų tautinės sąmonės dramą.

Kad, kurdami mišrias šeimas, kenkia pačiai lietuvių tautai, rizikuoja nelaimingomis vedybomis, tai aišku. Tačiau jie ir toliau sukiojasi mūsų bendruomenėje, o kai kurie net aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje. Kaip tai reiktų suprasti ir kaip visa tai vertinti? Kaip praktiškai turėtumėm žiūrėti į tokias mišrias šeimas iš bendruomeninės veiklos pusės?

Lietuviškosios bendruomenės akimis žiūrint, jie yra sūnūs palaidūnai, patys laisva valia nusigręžę nuo savo tautos kamieno. Tačiau — tik iš dalies. Jie nekviestini grįžti be tam tikrų sąlygų, be tam tikrų pažadų, bet jie mielai lauktini. Tai turi tam tikrą prasmę. Jie yra prasiškaltę savo kenčiančiai tautai. Taigi, kol jie neparodo vėl nemelutos geros valios, nėra verti būti savo bendruomenės nariais. Jie negali mokyti lietuvių kojo jaunimo tautinės sąmonės, vadovauti lietuviškoms organizacijoms. Bet jokiū būdu jie negali būti atstumti, jei prašosi priimami. Tegu jie ateina ir su savo antrosiomis pusėmis. Tegu parodo antrosios pusės, kad jos gerbia mūsų tautos papročius, mūsų kalbą, kad jų šeimoje tu lygias teises abi kalbos, kad jos ten abi yra vartojamos, kad jų vaikai lygiai mokomi abiejų kalbų. To mums, rodos, turėtų užtekti.

Tai suminima čia dėl to, kad žinoma, jog mišrios šeimos dažnai viena pusė nustelbia ant rają ir tuo prasikalsta šeimos darnumui. Anoji darnioji šeima, nors ir mišri, lauktina ir priimtina į lietuviškąsias gretas. Kas gyvenime neklysta? O paskui jau pats gyvenimas nurodys kelius, kaip šis tas padaryti savo tautai ir savo kultūrai. Kad ta kryptimi yra veikiančių, turime ir pavyzdžių.

Šios rūšies vedybinės klaidos pilnai neatitaisomos, nes tada jau būtų dar blogesnis dalykas — šeimų griovimas. Bet iš dalies klaidą galima atitaisyti, atvedant į lietuviškąjį pasaulį sve timą žmogų. O jis šiuo metu mums gali būti ir labai naudingas. Mišri šeima turi būti respektuojama, nes juk tai jau moralinis momentas.

Laukiame, kad mišrių šeimų

Irena Rakaitytė, Marquette Parko Vyčių skyriaus 112 kuopos pirmininkė.

vaikai ateis į lietuviškąją organizaciją, į lietuviškąją mokyklą, į lietuviškąją parapiją. O tai būtų kur kas geriau. Juk turime daug lietuviškų šeimų, kurių ir tėvai ir vaikai visai nepasireikiškia lietuviškame gyvenime, net priešingai yra nusiteikę prieš visa tai, kas lietuviška.

Suprantama, kad turėtumėm jaunimui daugiau kalbėti ir įtikinti apie šią blygybę. Jį turėtumėm įsamoninti, kad lietuviškos šeimos kūrimas turi neabejotiną pirmenybę juo paties laimei.

Lietuviškosios organizacijos ir kiti jaunimo autoritetai turėtų labiau pasitempti ir sąžiningiau atlikti savo lietuvišką pareigą.

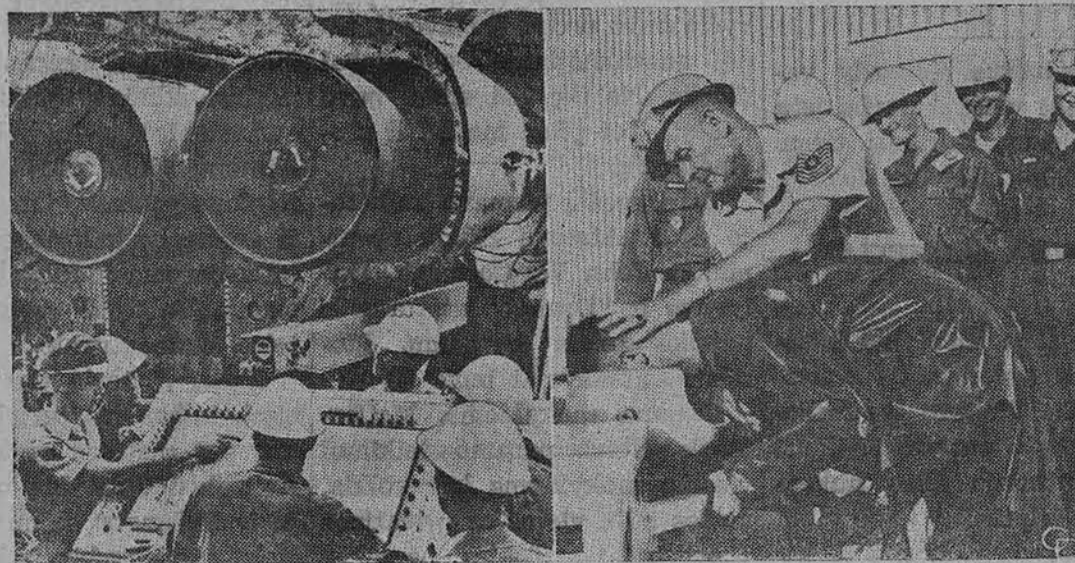
Pranas Razminas

SV. TĖVO LAISKAS

Lietuvos vyčiams Šv. Sostas atsiuntė apaštališkąjį palaiminimą už tai, kad šis pažadėjo melstis už visuotinio Bažnyčios susirinkimo pasisekimą.

VYČIŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvos Vyčių sendraugių susirinkimas įvyks rugsėjo 18 d., 8 val. v. Vyčių svet. 2451 V. 47th St. Kadangi dviejų mėnesių vasaros atostogos baigėsi, tai vėl turime stoti į darbą. Tat kviečiame visus narius susirinkti, nes turime daug naujų reikalų aptarimui. Valdyba

Amerikos Sheppard bazėje Wichita Falls, Tex., treniruojami vyrai, kaip reikia priešą pulti ir gintis raketomis. Dešinėje leit. R. C. Reynolds aiškina, kaip veikia Titan raketa, o kairėj seržantas Murray rodo, kaip reikia panaudoti vandens kriauklę, kai apsisąskoma rūgštimi.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. Ludlow 5-9590

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription rates: \$13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign. \$11.00 per year outside of Chicago and in Canada

Prenumerata:	Metams	¼ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cicero ir užsienyje	\$13.00	\$7.00	\$4.00	\$1.75
JAV ir Kanadoj	\$11.00	\$6.00	\$3.50	\$1.50

• Redakcija straipsnius taso savo nuožūra. Nesumaudotų straipsnių nesaugo, juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

MŪS KOLONIJOSE

New Haven, Conn.

Moterų sąjungos kp. susirinkimas

Primenu visoms mūsų 33 kp. sąjungietėms, kad pirmas rudens susirinkimas įvyks trečia-dienio vakare rugsėjo 19 d., 7:30 val. v. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 339 Greene St. Kviečiu visas nares gausiai dalyvauti šiame susirinkime, nes yra labai svarbių reikalų.

Būtų malonu, kad į šį susirinkimą atsivestumėt naujų kan didačių. Laikykim sau garbe kalbinti naujas nares stoti į šią garbingą vienatinę lietuvių katalikų moterų organizaciją šioje šalyje. Ne kartą tenka girdėti gražių atsiliepimų apie mūsų kuopos gražią veiklą tautai, tėvynei, Bažnyčiai ir narių labui. Galima bus daugiau nuveikti bei mūsų kuopoj bus didesnės skaičius moterų ir merginų. Mielos lietuvaite, stokit į mūsų eilės.

M. Jokubaitė, 33 kp. pirm.

Pagerbti jubilatai ir prisiminti mirusieji

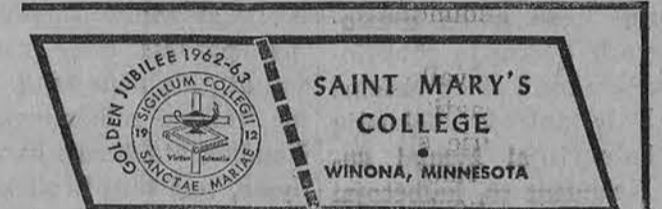
Seimo dalyviai viešai pagerbė garbingus jubilatus — prel. Ig. Albavičių ir kun. N. Pakalnij.

Mirusieji prisiminti bendra malda, kurią kalbėjo vysk. V. Brizgys.

Seimo rezolucijos bus paskelbtos vėliau.

Kunigų Vienybės seimo proga buvo metinis kunigams šelp-ti dr-jos susirinkimas. Išklau-sytas valdybos pirmininko ir išdininco pranešimai. Sekan-tiems metams išrinkta valdyba: kun. Jonas Sernas — pirm., kun. P. Totoraitis — išd., kun. Vl. Budreckas — sekr., kun. V. Karalevičius — sekr. ir kun. A. Račkauskas — valdybos narys.

50 years of Growth and Excellence in the Field of Catholic Education

- Residential College for MEN located in scenic Hiawatha Valley.
- Adequate rail, air, and bus transportation.
- Fully accredited Liberal Arts College under the direction of the Christian Brothers.
- Enrollment: 1,100 students.
- Confers A.B., B.S., M.A., and M.S. degrees.
- Admission based on intelligence, aptitude, personality and leadership qualities.
- Fees—Residents: \$1,500; Day Students: \$800.
- Maintains active Placement Service.
- Individual attention through orientation, scheduling, study habits, and counseling.
- Strong religious program: Resident College Chaplain.
- Excellent family spirit.
- Serious spirit of study.
- Competent and devoted faculty: priests, Brothers, and dedicated laymen.

For Literature and Information write to:

DIRECTOR OF ADMISSIONS

ST. MARY'S COLLEGE
WINONA, MINNESOTA

Phone 2807
Extension 57

FOSTER HOMES WANTED

For children ages 3 to 17. Served by state child care agency. Children are from broken homes and require special understanding and help.

Families interested are urged to contact agency for information. Board, clothing and medical expenses paid. Write or Phone: HOME FINDING ILLINOIS DIVISION OF CHILDREN 160 North LaSalle St., Room 1500. FI 6-2000 — Ext. 644

DRAUGE GAUNAMI LEIDINIAI

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TAUGHT, by M. Variakytė-Inkenienė, Išleido Lithuanian Catholic Press Society, Chicago 29, Ill. Antras leidimas. Knyga, padedanti pačiam išmokyti lietuviškai. Chicago, 1958 m. 144 psl. \$1.25

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, compiled by Josephine J. Daužvardis. Antras pataisytas leidimas, išleido Lithuanian Catholic Press Society, Chicago, 1958 m. 128 psl. \$2.00

JAUNAS AKORDEONISTAS, Povilas Četkauskas. Pradinės akordeonistams žinios ir daugelis melodijų su gaidomis. Išleido J. Karvelis, Chicago, 1958 m. 112 psl. \$3.00

SVENTOJI VALANDA, Nakties adoracijai namuose. Parašė Kun. Mateo Crawley-Boevey, vertė M. Pulauskas, MIC. Tėvų Marijonų leidinys, 1958 m. 64 psl. Kaina .... 25 centai

Biznieriams apsimoka skelbtis dienr. "Drauge"

TEVŲ ATSAKOMYBĖ

Lituanistinių mokyklų patalpos jau vėl skamba krykštaujancio jaunimo balsais. Mokytojai su dideliu dėmesiu ir rūpesčiu žvelgia į to jaunimo ateitį. Ne tą ateitį, kuriai rengia vietinės mokyklos, bet į lietuviškos atsakomybės ateitį, kuriai turi parengti lituanistinės mokyklos, kad mūsų jaunoji karta galėtų perimti lietuviškos veiklos išvijoje vadovavimo vairo. Užtat šių mokyklų vadovybė ir jaučia tą didelį atsakingumą prieš tautą ir jos ateitį, dėdamas visas galimas pastangas paruošti ją nimą tiems artimesiems uždaviniais.

Prisirimas prieš savo tautinės grupės, savo tautinių pareigų sąmoningą supratimą ir joms pasirošimas prisideda mokykloje. Tiesa, pagrindinius tautinio auklėjimo pradus duoda šeima, bet mokykla jaunimą įjungia į didesnę bendruomenę, parodo tuos didesnius uždavinius, kuriuos jis turės atlikti ateityje ir kuriems dabar turi rengtis. Šeimos ir mokyklos bendradarbiavimas jaunimo auklėjimo srityje yra toks būtinas, kad be jo mūsų ateitis būtų jau iš anksto pasmerkta pralaimėjimui.

Lituanistinių mokyklų tinklas lietuvių gyvenamoje vietoje jau yra visai pakankamai tankus. Mokytojų pasiaukojimas savo darbu yra didelis, naujų, patrauklesnių mokymo ir auklėjimo būdų ieškojimas kaskart vis tobulėja. Vadovėlių klausimas — jau visiškai arti galutinio išsprendimo. Tikrai reikalinga, kad mokyklos būtų pilnos mokinių, norinčių savo laiko dalį atiduoti lituanistiniam išsilavinimui ir lit. žinių įsigijimui. Tam reikia kartu ir didesnės tėvų aukos, be kurios jaunimas dar nesugebės parodyti savo sibrėndimo ir mokslo troškimo.

Paruošti savo vaikus geresnei ateičiai, parengti juos tiems uždaviniais, kurie stovi prieš jaunimo akis, pirmoji eilė yra tėvų pareiga. Nuo tėvų sąmoningo savo tautinių tikslų supratimo priklauso ir jų vaikų tautinis brandinimas ir už savo tautos ateitį atsakingumo perėmimas. Kaip religinis ir moralinis, taip ir tautinis susipratimas neatina savaime, — tuos pradus turi nuo pat mažens įdegti jų tėvai. Jie turi sėti sėklą į gerai išpureną dirvą, kada joje dar nėra svetimų žolių, kad ta sėkla išdygtų ir sustiprėtų. Tėvai turi prižiūrėti ir sužėlusį daigą, kad svetimybės jo dar jauno nepa-

kirstų. Mokykla jau gauna pražydeėjimui pasiruošusias gėles ir turi padėti joms apsaugoti nuo šalno, kad jos megstų vaisius ir juos gerai išaugintų.

Kaip darželyje, taip ir mokykloje, juo daugiau yra šalia viena kitos gėlių, juo sunkiau ten įsikverbtų piktžolės ir juo lengviau išlaikyti gėles sveikas ir pasigrožėjimo vertas. Todėl mokinių skaičius lituanistinėse mokyklose yra svarbus ne tik pačiai lietuviybei, bet ir sėkmingesniai jų auklėjimui ir lituanistinių žinių perteikimui. Šiuo reikalu tėvų pareigos yra svarbiausias, nes nuo jų priklauso, ar mūsų mokyklos bus pilnos mokinių, ar ten mokysis tik vaikai sąmoningųjų ir aukos nebojančių tėvų.

Lituanistinė mokykla, kaip lietuviybės išlaikymas ir Lietuvos laisvinimo kovos vedimas, privalo mūsų visų, ypač tėvų, supratimo ir sąmoningo jos rėmimo. Mokinių skaičius lituanistinėse mokyklose nėra pakankamas. Jei mūsų tarpe būtų tik tiek jaunimo, kiek jo lanko lituanistines mokyklas, mes būtume pasmerkti po vienos ar dviejų kartų nuigrims užmarštin. Tačiau, jei didelė lietuviško jaunimo dalis paliktą be lietuviško auklėjimo dėl tėvų apsišaldymo, tai būtų tik blogas mūsų tautinio sąmoningumo liudijimas. Tai reikštų, kad nemaža lietuvių tėvų savo vaikus palieka svetimoms įtakoms ar tiesiog atiduoda mokytis šių svarbių tautos reikalais neturi reikalo rūpintis.

JAV valdžios viršūnės suprantą, kad svetimų kalbų mokėjimas yra žmogaus vertumo ženklas, kad svetimos kultūros atsinėsimas ir jos palaikymas yra šio krašto kultūros praturtinimas. Dėlto net vyriausybės vairuotojai ragina mokytiis šių svarbių dalykų, kad, nepaisant jų kilmės, visi piliečiai būtų savoje kultūroje iškilūs. Juo labiau mūsų tautos pagrindas — šeima turėtų dėti visas pastangas, nesigailėti net didesnių aukų, kai reikia iš toliau palydėti vaikus lit. mokyklon, kad tik mūsų jaunoji karta išliktų lietuviška, arčiau savo tautos ir galėtų perimti lietuviškų darbų vadovavimą, kol bus reikalinga vesti kovą už lietuviybę ir Lietuvos laisvę. Lituanistinė mokykla nūnai atsiremia tik tėvų atsakingumo pajautimu, ir šios pareigos be savo tautos ir tautinių pradų išdavimo niekas negali atsiskyti.

Pr. Gr.

SUNKŪS METAI KINIJOJE

Kai kuriose srityse trūksta maisto, vyrauja neramumai

GEDIMINAS GALVA

Apie Kiniją trūksta patikrintų žinių. Svarbiausias žinių šaltinis Hong Kongas. Neretai iš ten paskleidžiamos informacijos yra išlaužtos iš piršto. Universitetai ir kitos įstaigos kaupia medžiagą apie kraštą, bet retai ji pasiekia dienos šviesą. Kinijos vyriausybė pasimokė iš Sovietų tešnekėti apie malonius reikalus ir skelbti procentinius "pažangos" duomenis. Dažnai atvejais jie sudaro ne tikrą vaizdą. Vakariečių stebėtojai Kinijoje, nežiūrint jų didelių pastangų, dažnai nesuigauoda, kas dedasi krašte. Kai kurie anglų laikraštinkai, ilgai važinėję po didžiąją šalį ir aprašę jos gyvenimo svarbiausias sritis, baigia veikalus pastaba, kad esminiai klausimai lieka tamsumoje, nes jie nesugebėjo gauti atsakymo iš žmonių ir kompartijos atstovų. Todėl apie didžiąsias tautą pasaulį skelbiama daug prieštaravimų.

Trys svarbiausi klausimai

Šiame pokaryje milžiniškoji Kinija, kuri tegali tik gyventojų skaičiumi pasigirti, nušaliai laikosi. Ji jėgas išbandė Korejoje, užėmė Tibetą ir šiuo metu ginčijasi su Indija dėl pasienio sričių sienų išlyginimo. Pietrytinėje Azijoje kinai daro kai kuriuos lėtus žygius, kurie toli neprilygsta Sovietų veržlai.

Kinija šią vasarą ėmė telkti kariuomenę ties Taivanu. Kantonio radijas atvirai paskelbė, kad imami savanoriai ir stiprinamasi sausumoje apsiginti nuo Chiang Kai-sheko. Šis karinis pasiruošimas tetarnauja tik politiniams tikslams. Kinija šiuo metu nėra pasiruošusi daryti

tinti kaip dėmesio nukreipimą nuo Lietuvoje įsivyravusių negerovių. O jos vis labiau plinta ir tas pats J. Bulota pateikia įvairių kyšininkavimo pavyzdžių. Pasirodo, kad jaunuoliui tenka stoti ir universitetą ir laikyti konkursinius egzaminus, tai ir tuo atveju prasideda lankstymas — esą, gal pavyks rasti sukalbamą dėstytoją... Tokie lakštą "tėveliai", anot "Komunisto", neretai Lietuvoje užima atsakingas vietas ir kišenėje turi partinius bilietus.

"Komunistas", reikalaujamas griežtų bausmių už kyšininkavimą, keldamas dažnus tos negerovės atvejus, pastebi, kad... tai baigiantis atgyventi reikškinys. Tačiau, priešingai, pasirodo, jis kerėja vis labiau ir "Komunisto" bei kitos spaudos aliarnai tik liudija, kad tos Lenino laikmečio "atgyvenos", tai tikrai būdingas bolševikmečio bruožas. (E)

puolimų ir, jei jie ruošūs, atvirai nešnekėtų.

Antrasis klausimas — kinų - rusų santykių įtampa ima mažėti ir kai kuriose srityse bando rasti bendrą kalbą. Abi šalys jau susitarė glaudžiai bendradarbiauti mokslo ir technikos plotmėje. Šiuo metu sunku aptarti bendravimo pobūdį. Aišku, kad rusai yra labai atsargūs ir apdairūs. Jie siūlo Indijai pastatinti laidos migus, nors Kinija ypač jų pasigenda.

Karinį ir politinio santykiavimo klausimus nustelbia Kinijos ūkiniai negalavimai, kurie šiuo metu privertė kompartiją daryti kai kurių nuolaidų, gyventojams suteikti kai kurių laisvųjų ir išpėti vyriausybės pareigūnus, kad aklaai nevykdytų programos, jei ji neatitinka tikrovę.

Ūkinis sustingimas

Kai kuriose pramonės srityse Kinija padarė didelę pažangą. 1958 m. anglies gamyba ji pralenkė Angliją, Vokietiją ir užima trečią vietą pasaulyje. Plieno gamyba kasmet buvo spartinama, bet šiais metais kai kurios įmonės uždarytos. Iš eilės įvykęs trejų metų nederius skaudžiai palietė ne tik gyventojų aprūpinimą maistu, bet ir pramonės raidą. Vyriausybė ir šiais metais bandė skelbti apie dvigubai didesnį derlių už pernyktį, nors jis 5% didesnis. Pekino valgyklose maisto netrūksta, kai Honane gyventojai badmiriauja ir valgo medžių lapus. Laikraščiai skelbia, kad gyventojų dienos maistas tesiekia 1,300 kalorijų, bet iš tikrųjų tik kompartija tegalėtų sudaryti tikslesnį gyventojų maitinimosi vaizdą. Vyriausybės planuotojai tik žaidžia skaičiais, tvirtindami, kad ateinančių metų derlius būsiąs du kartu didesnis už šiemetinį ir sieksiąs 375 mil. to, nors vargu turi tikslesnius duomenis apie šiemetinį.

Kinų kompartija remiasi ne darbininkais, bet žemdirbiais, kuriuos suginė į komunas. Žemės ūkio komunos nesugebėjo išspręsti maisto klausimo. Kinai, pergyvenę 5 didžiuosius badmečius, kurių kiekvienas nuskynė po 10 mil. gyvybių, nūnai badmiriauja. Iš miestų dalis gyventojų išsiūsta į komunas, kurios neturi ganėtinai trąšų, mašinų ar net įrankių spartinti žemės gamybą.

Kinų kompartija dairosi

Kinija deda pastangas pergyventi šį ūkinį nuokritį. Nenormis pramonės įmonės turėjo uždaryti, įvežimą apriboti, išskyrus maisto gaminius, o išvežimus savaime sumažėjo. Gyventojai ir kompartija ėmė veržti diržus. JAV spaudos buvę pranešimai, kad krašte vyrauja netikrumas ir kai kur revoliucinis sambrūzdis vargu atitinka tiesą. Keista, kad kinų kompartija nepasekė rusų ir šio nuokričio metu neiškojo aukų. Kompartija daro kai kurias administracinius pertvarkymus, tačiau aukštųjų pareigūnų nesuindžia ir kalėjimus. Šiuo metu su mažino spaudimą į buvusius komunistus ne draugas — buvusius pramonininkus ir prekybininkus, kuriems plačiau pravertos durys įsijungti į darbą.

Kompartijos politinė vadovybė (Čung-čang Čeng-či-čiu) gąnėtinai pastovi, lyginti su rusų kompartijos ciko prezidentumu. Jos nariai vyresnio amžiaus. Tarpusavio varžybos švelnesnės, kaip Maskvoje. Daugelis jos narių mokėsi Vakaruose.

Mao pasitraukimas

Kiekvienais metais renkasi kompartijos suvažiavimas 10-čiai dienų. Jo atstovai tiesiog deleguojami kompartijos padaliniių. Suvažiavimas "renka" kompartijos pareigūnus. Mao Tše-tingo pastaruoju metu naudojosi išimtinu autoritetu. Rygalybe.

Rimties valandėlei

PAGARBA ŠEIMAI

KUN. J. BUDZEIKA

Sen. Įstatymo žmonės turėjo gausias šeimas. Bevaikės šeimos buvo laikomos Dievo atmetomis ir paniekos vertomis. Dievas buvo įdiegęs jiems paniekos jausmus bevaikėms šeimoms ir pagarbos — gausioms šeimoms dėl Jėzaus Kristaus ir Jo motinos Marijos atėjimo į pasaulį. Jei tada žmonės būtų žiūrėję į gimimus, kaip jie šiandien žiūri, tai būtų susidaręs natūralus pavojus ir tautai sunykti, ir pačiam Kristui gimti.

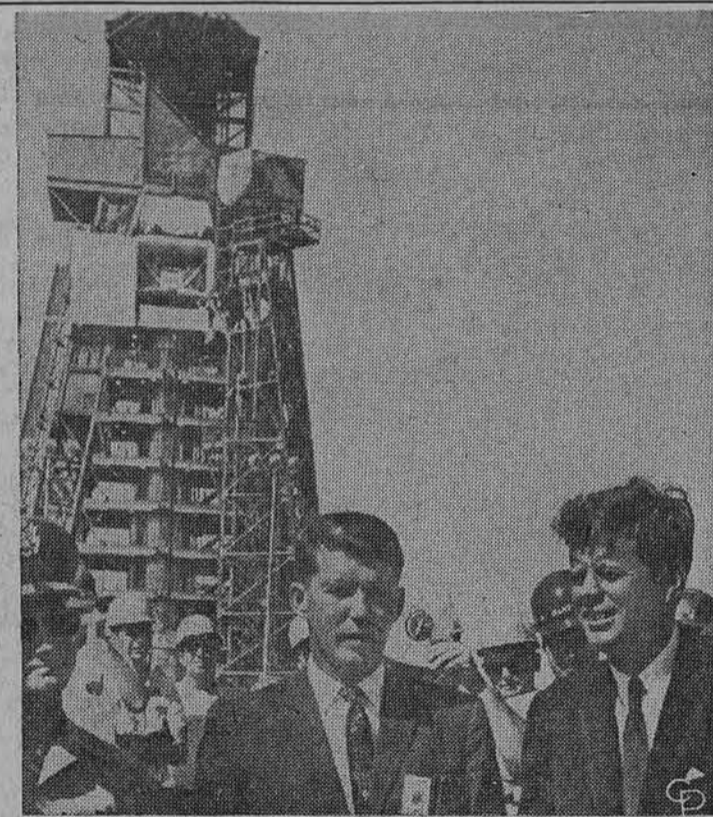
Bevaikiškumo paniekos baimė saugojo jų šeimas nuo modernių laikų dvasios ir išlaikė juose pagarbą kūdikiui dėl paties Jėzaus Kristaus. Žmonių dauginimuisi Dievas nori, kad žmonės daugiau parodytų gerumą ir pagarbą kūdikiui!

Bažnyčia, saugodama "Dievo teises" žmogų, negimusio žmogaus žudymą laiko ypatinga žmogžudyste. Todėl visus, kurie bet koku būdu prie jo nužudymo prisideda, išskiria iš savo narių tarpo.

Šeima yra Dievo sukurtas tam, kad tėvai, bendradarbiaudami su Kūrėju, dalyvaudami su dieviškoje kūryboje ir palaikytų žmonių gyvybę žemėje. Visi kiti tikslai, kurie kyla iš žmonių, yra tiek geri, kiek jie nesipriešina šiam pirmajam šeimos tikslui. Todėl šv. Povilas ir sako, kad "moterystė tebūna visų gerbiama ir moterystės patalas nesuteptas, nes paleistuvys ir svetimoteries teis Dievas" (Zyd. 13,4).

Nusikaltimai šeimose yra ne krikščioniškas, bet pagoniškas reikalas. Jie paliečia šeimas ir visuomenę. Jie paliečia tėvus ir visą šeimos bendruomenę, nes tėvai yra šeimos kūrėjai. Tėvų nuodėmės tiesioginiai sleigia pačius tėvus. Šeimų nusikaltimai yra lyg tie baisūs kirminai, kurie, pakandę augalo šaknis, sunaikina visą augalą. Pavyzdžių nereikia toli ieškoti, jų pakankamai yra aplink mus.

Todėl šv. Dvasia kalba į visas mūsų šeimas: "Štai aš dedu šiandien jūsų akivaizdoje palaiminimą ir prakeikimą; palaiminimą, jei būsite klusnūs Viešpaties, jūsų Dievo, paliepiams... prakeikimą, jei neklusysite Viešpaties, jūsų Dievo, paliepių ir pasitrauksitė nuo kelio, kurį aš dabar jums rodo" (Pak. 26—28).

Walter M. Schirr, 39 m. astronautas, ir prez. Kennedy Cape Canaveral, Fla., raketų leidimo bazėje. Astronautas numatomas kelioms apie žemę šešis kartus. Užpakaly matyti Titan raketa.

Spaudoje ir gyvenime

LENINO LAIKŲ, BET NE LAISVOSIOS LIETUVOS PALIKIMAS

Lietuvoje, kaip ir visoje Sovietų Sąjungoje, kyšininkavimas tiek plinta, kad partinė spauda tiek dažniau kelia tos negerovės priežastis ir, kaip įprasta, atspirkimo ožiū laiko... vad. buržuazinę praeitį. Vilniuje ieldžiamas "Komunistas" (7 nr.) J. Bulotos straipsnyje su pasipiktinimu kelia tą "biaurį praeities atgyveną" ir iškelia buv. Kauno tiekimo kontoros viršininko Lesausko ir jo bendradarbių valst. turto grobstymo ir kyšininkavimo bylą.

Bolševikmečio blygybės
Kyšininkavimas, pabrėžia "Komunistas", esąs svetimas tarybiniam gyvenimui reikškinys, tai, girdi, biauiri juodos buržuazinės praeities liekana. Siekdamas paremti savo teiginį, J. Bulota iškelia visą eilę nepr. Lietuvos laikais žinomų pavardžių, rangovu Ilogovskiu pradedant ir Purickiu, belgų monopolistais baigiant. Tačiau čia pat iškeliama ir įsidėmėtinas bruožas — juk minėtas Lesauskas buvęs auklėjamas, mokėsi sovietinio režimo metu, tad kokiu būdu jis užsikrėtęs taja "biauria praeities liga"? Atsakyti į tai nėra lengva, tad J. Bulota "Komuniste" verčiamas galiaip pripažinti, kad kyšininkavimas, kaip ir kitos "buržuazinės praeities liekanos, esąs labai gajus, be to, jis

siejasi su kitomis praeities atgyvenomis, kaip pataikavimas, biurokratizmas, individualizmas, noras įsigyti sau kuo daugiau privilegijų, praturtėti visuomenės sąskaita... Taigi, anot Bulotos, tai vis gajios blygybės, kurių neįmanoma, pasirodo, taip lengvai išrauti iš gyvenimo Lietuvoje. Būdinga, kad tokia kenksminga atgyvena laikomas ir lietuviškasis individualizmas.

Kodėl atkreiptas dėmesys į Lesauską? Ogi, jis buvo pirkes mūrinį namuką ir tai jau sukėlė įtartiną sėdį. Skundas po skundo ir pagaliau buvo susektas kyšininkavimas. Kaip jau priimta, skundas ar, kaip teigiama, "rimtus signalus" parūpino "eiliniai dori žmonės"...

Partiniai kyšininkai

Dabar ir "Komunistas" pripažįsta, kad už kyšininkavimą įvairūs elementai Sovietijoje buvę baudžiami dar nuo Lenino laikų. Kad Leninas reikalavęs kyšininkams griežtų bausmių, kad jie tais laikais buvo šaundoi, tai tik patvirtina, kad kyšininkavimas tai ne buržuazinio, bet sovietinio, bolševikinio režimo "atgyvena". Tad "Komunisto" oriminimas, kad tik buržuaziniais metais siautėję įvairūs kyšininkai, tegalima ver-

TIESA, KURIOS IEŠKOME

DR. J. MIKELIONIS

Tiesiog keista ir nesuprantama, kodėl mokyklos jau baigia uždaryti tikybos dėstymo duris beveik visuose, net katalikiškuose kraštuose, o vis dėlto jų konstitucijose linkiniuojamas Dievas lygiagrečiai su auklėjimu ir teisingumu. Dievu prisiekiami ir teismuose ir vedybose; neretai kryžius yra jų simbolis. Štai, neseniai didžiausias triukšmas buvo pakeltas vienoj J. A. Valstybėje dėl priešpamokinės maldos, lyg kokios nepaprastos blygybės, tuo tarpu, kai net ant pinigų čia matysį „In God we trust“. Koks dylvypumas!

Ne tik leidžiamas turi būti religijos dėstymas, bet net privačiomis, nes jis apima ne tik tikybą, bet ir istoriją, moralę, filosofiją ir skiepija jaunimui bendrą idealizmą. Kas nenori tikėti, tam nereikia, nes tikėjimas nėra toks dalykas, kuris gali būti per prievartą kam nors įdiegtas. Tačiau dalyko dėstymas yra kitas reikalas. Gal kam nors ir matematika ar fizika nebus reikalinga, bet vis dėlto ji yra dėstoma, tėvų neatsiklausiant. Pagrindinį kursą reikia išieiti, o paskui tegu kiekvienas darosi sau išvadas, kuo jis bus: matematiku, fiziku, kunigu, rabinu, pastorium ar kuo kitu.

Religijos dėstymas neturi nieko bendro su atskyrimu valstybės nuo Bažnyčios. Jeigu mokyklose bus dėstoma religija ir prieš pamokas bus meldžiamasi, nejaugi tuo būdu valstybė bus jau Bažnyčios valdoma. Valstybė, o ne kas kitas turi padėti Bažny-

čiai auklėti gerus piliečius, bet ne jai trukdyti.

Žinoma, mes nesūlome čia vien savo, katalikų, tikybos dėstymu. Dievas yra vienas ir tas pats, ir nė viena religija nemokys jaunimo blogų darbų, išskyrus vien biznio paskirtį turinčias „religijas“ (yra ir tokių Amerikoje!) Jeigu pati valstybė pasitiki Dievu, kodėl ji nemoko savo jaunimo. Iš kur jis tą tikėjimą pažins, jei ne per mokyklas, — ir kaip jis gali pasirinkti tikėjimą ar netikėjimą, kai tikėjimo jis visai nepažįsta. Jam belieka tik vienas kelias ir vienas pasirinkimas, nes be mokyklos pagalbos tėvai čia yra per daug užimti ir neturi savo vaikams bemaž jokios įtakos.

Šita yra tikroji šio krašto jaunimo nelaimė, nes, neturėdami tikro religinio pagrindo, jaunuoliai lengviau metasi į bausius nusikaltimus, kurie veda juos į kalėjimą ir prazūtį. Jeigu misijonieriams yra svarbu plėsti tikėjimą pasauliui, tautose, tai nemažiau yra svarbu išlaikyti tikėjimą ir civilizuotuose kraštuose per mokyklas. Jeigu yra religinė laisvė, tai dvasiškiui neturi būti uždrausta įeiti niekur. Jis ne dėl savęs ir savų tikslų ateitį į mokyklas, bet dėl kitų, neišskiriant nė valstybės gerovės.

Religinė laisvė čia yra tik ta prasme, kad kiekvienas pakvaiša gali savo naują religiją kurti ir save pusdieviu laikyti. Šią situaciją išnaudoja pirmoje eilėje visokios rūšies biznieriai. Dievo vardu jie kuria naujas sekas, padailindami jas dažniausia kai kuriomis Evangelijos ištraukomis ir išrėpdami viską savo naudai. Tokių sektų priviso tiek, kad eilinis žmogus jau negali jose susigaudyti — tikras Babelis. Vienam Seattle mieste tokių satelitinių religijų yra jau beveik nesuskaitoma daugybė, ir jos visos, atrodo, daro neblogą biznį.

Atsiskyrimui nuo panašių sektų, mums katalikams dabar daugiau negu bet kada reikia pastatyti Dievą ir idealizmą prieš biznį ir Kristų — prieš religijos vardu skelbiamą anarchizmą.

Dėl tikybos dėstymo neūčiau dar toliau: jis reikalingas ne tik pradžios ar aukštesnės mokyklose, bet ir aukštesiose, apimančiose čionykščias kolegijas ir universitetus. Geri misijonieriai yra daugiau reikalingi suaugusiam jaunimui, negu mažai išmanantiems vaikučiams. Religiniai ir antireliginiai konfliktai kyla bręstantiam ir galvojančiam jaunuly, o ne vaikystėj. Rekolekcijų, į kurias ateina vien aktyvūs katalikai, čia neužtenka. Jos labiau yra reikalingos besiformuojančio ir kritiškai amžiaus jaunimui.

Religijos dėstymas suaugusiems jaunuoliams turėtų būti plataus pobūdžio, apimdamas net ir vedybinį pasiruošimą. Absoliučiai nepsichologiškai ir net juokingai atrodo, kada vedybų ryšio pagerinimui neretai skaitai pasiūlymus įvesti aukštesnės mokyklose lyties aiškinimą. Lytis yra natūralus suaugusių sveikų žmonių instinktas ir šių laikų jaunimui jis yra per daug aiškus be jokių paaiškinimų. Pagaliau jau turima statistinių žinių, kad toks sex „mokslas“ tik pablogina jaunuolių moralę ir iš teoretinio jo pasidaro per daug „praktiškas“.

Zavi jaunimo meilės romantika, kuri gimdo poetus, rašytojus, muzikus ir kuri visu savo skaitumų egzistavo besimokančio Lietuvos jaunimo tarpe, čia yra visai nepažįstama. Meilė čia pavirto į sex, ir jos simbolis yra automobilis. Dėl to ne sex reikia aiškinti, o vedybinį pasiruošimą (plačia prasme) gerai paruoštų psichologų. Tik tuo būdu daug jaunų žmonių būtų išgelbėta nuo nervų pakrikimo ir povedybinių skyrybų.

(Bus daugiau)

Dr. Carlos Barbosa de Carvalho, 39 m., Portugalijos konsulas Bostone, paprašė pėbėgėlio teisių Amerikoje, nes eša jis pasitraukia iš tarnybos ir savo vyriausybę išvadioti brutalia ir diskurtinė. Visa prasidėjo todėl, kad jis turi pasirodyti teisme už kažkokį nuotykį su 19 m. mergina. Čia jis matyti su savo sūneliu ir žmona.

PROBLEMŲ MIŠKE

(Atkelta iš 1 psl.) Antrąją didelę grupę sudaro ekonominiai ir socialiniai klausimai, kaip antai: pabėgėlių globa, nusiginklavimo ūkinės ir socialinės pasekmės, Jungt. Tautų organizuojama ūkinės pažangos dekada, visokios pagalbos teikimas ūkiškai atsilikusiems kraštams, varžtų mažinimas tarptautinei prekybai, gamtos turty priklausomybė ir kiti smulkesni.

Grynai mokslinis klausimas gal bus tik vienas — specialiai sudaryto mokslininkų komiteto pranešimas apie atominio spinduliavimo pasekmes.

Prie teisinių klausimų tekty skirti pasiūlymus priimti jau parengtus konvencijų ar rekomendacijų projektus, liečiančius žmonių pagrindines teises, kai kuriuos vedybų teisės klausimus (amžiaus minimumas, vedybų prievartos panaikinimas, registracija), informacijos laisvė, aziliaus teisė.

Didžiausią dalį grynai organizacinių klausimų užima 1963 m. biudžetas, biudžetinės apskaitos už 1961 m., nario mokesčių nustatymas, personalo problemos, pensijos, darbo metodo tobulinimas.

Kaip matome, klausimų daugybė, jie labai įvairūs, kiti net labai komplikuoti, eina iš sesijos į sesiją, kiekvieną kartą vis po truputį ką nors pozityvaus pridėdant ir vėl naujų progų pilnam susitarimui laukiant.

Yra betgi ir tokių seniau padarytų nutarimų, kurių visuotinė vykdyma ir pritaikyma trukdo šaltasis karas ir Sovietų Sąjungos imperialistinės tendencijos bei skirtinga pažiūra į laisvę ir daug kitų dalykų. Nežiūrint ir tos kliūties, yra optimistų tikėti, kad Jungtinės Tautos padės žmonijai gauti daugiau laisvės, teisingumo ir materialinės gerovės.

Kokia bus ši sesija — rami ar audringa — šiandien niekas negali pasakyti, nes audras sukėlia ir putų priplaką įvykiai atsiranda staiga jau sesijai prasidėjus. Vienas iš tos rūšies įvykių —

PAJIESKOJIMAS. Jieškomas ANICETAS ADASKEVICIUS, gimes 1905. IV. 17 d. Lietuvoje buvęs miškų urėdas. Iš Lietuvos išvyko 1944 m. Zinanti, apie jį prašomi pranešti Antanui Palilūniui, 6308 S. Mozart St., Chicago 29, Ill.

Pajieškomas Bukys Kazimieras, Bukytės Ursulės, gyvenančios Lietuvoje. Zinantieji apie jį prašomi skambinti šiuo tel. HEMlock 4-3283. (Sk.)

CONTRACTORS. Statome gyvenamą namus ir kitokius biznio pastatus. Petrauskas Construction Co. 2523 W. 69th St. PR 8-3792

NAMŲ TAISYMO KONTRAKTORIUS. Alumin. langai, durys ir langu stogeliai įdedami papigintomis kainomis. JUOZAS VENCKAUSKAS 5532 So. Hermitage Avenue Tel. HE 4-0626, no 6 val. vakaro

REAL ESTATE. BEAVER DAM LAKE. Open Sat. & Sun. 11 to 6 P. M. A beautiful 14-mile-long lake, 15th largest lake in Wisconsin. Excels. fishing—Northerns, Wall-eyes, Crappies, Perch & Catfish.

VAINA REALTY. 2617 W. 71st St. RE 7-9515. Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 2 iki 5 valandos 6519 SOUTH OAKLEY

DEMESIO! NASHIAMS — NASLEMS. 8 iki 10. TERESA DOLAN SCHOOL 7938 S. Halsted

PROGOS-OPPORTUNITIES. Savininkas parduoda pelningą restoraną ir likerių bizni. 3 butai po 4 kamb. Metinės pajamos \$70,000—\$75,000.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT. Išnuom. svarus kambarys prie vieno asmens, netoli 71-os ir Sacramento. PR 6-6376

ISNUOM. 5 1/2 kamb. butas (8 mieg.). virtuvė su dinette 2-mo. Pageld. suaugę. 7009 S. California

ISNUOM. 5 kamb. butas, su baldais ar be baldų, suaugusiems, pageidaujama, kad nuomininkai (moterys) galėtų padėti savaitgaliais prie biznio ir namų ruošos darbo. Informacijai kreiptis į sav. 2544 S. Western Ave. arba tel. 247-9601.

ESTABLISHED 28 YEARS! A proven money maker from owner who wants to retire, \$15,000 offer still required for building, business and living quarters. — Cheese market, restaurant and tavern, can easily accommodate a 2 family set-up. 7 miles North of State line on highway 41. Act quick, deal with owner. Phone, write or come out to

BADGER CHEESE MARKET. Route 1, Bristol, Wisconsin

HOUSES FOR RENT. Children & Pets Welcome. New, large 3 bdrm. houses in south Chicago suburbs.

AD ART LITHO. In Cleveland, Ohio. HAS EXCELLENT IMMEDIATE OPENINGS FOR LITHOGRAPHIC STRIPPERS

MACHINISTS. You are needed in California's beautiful Rosebowl & Rose Parade City. Permanent jobs for:

ENGINE & TURRET LATHE MACHINISTS EXPERIENCED. Top wages, overtime, insurance, security and other fringe benefits.

SECURITY VALVE CO. 909 El Centro South Pasadena, California Applications available

Platinkite "Draugą".

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS. REAL ESTATE. MARQUETTE PARKO CENTRE. 2 butų 7 metų mūras arti parko, dideli modernūs kamb., alumin. langai, garažas, \$41,000.

K. VALDIS REAL ESTATE. 2815 W. 71st St. Tel. RE 7-7200 arba RE 7-8534

NERIS REAL ESTATE. 6924 S. Western Avenue. Telef. 471-0321

ŠIMKUS REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC. 4259 So. Maplewood Ave. Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

LEMONTAS KVIEČIA JUS. Nauji įvairūs dydžio mūriniai namai prie bažnyčios, vaikų darželio ir gimnazijos.

Dr. J. BRIEDIS—REAL ESTATE. 110 — 127 St., Lemont, Ill. (1-as ūkis į vak. nuo State g-vės) CL 7-7388

2-jų aukštų, 3-jų butų mūr. pajamų nuosavybė — 2 po 6 kamb. ir 4 kamb. 2 maš. garažas. Arti prie visko. Apylinkėje 42-os ir So. Richmond. Tel. GA 3-4753.

Skubiam pardavimui — 8 kamb. mūr. kampinis namas, pilnas rūsys, grindys asfalto plytelių, ir šeimos kambarys. 2 1/2 vonios. Gazu apšildymas, pilnas air-condition. Nauja skalbiamoji, džiovinamoji maš., šaldytuvai, elektr. virinimo krosnis, nuo sienos iki s. kilimai, 2 židiniai, 2 maš. garažas. "Zoning" leidžia dviem šeimoms gyventi. Apyl. Marquette Pko. Apj. \$30,000. Apžiūrėti galima susitarus tel. RE 5-9848, tarp 2 ir 6. valandos vakaro.

Savininkas parduoda didelį bungalow. Plytelių virtuvė ir vonia. Kilimai, Alyva apšild. Garažas. "Cyclone" tvora. Priedai. Arti St. Rita ir Morrill mokyklų. REpublic 7-4915

\$1 PER ACRE. Dn. & \$1 per acre per m. Enables you to invest in good rich land with plenty of water available.

NEW MEXICO LAND WHOLESALERS. 420 PENNSYLVANIA AVE., ALBUQUERQUE, NEW MEXICO

Atdaras apžiūrėjimui sekmadi. 1 iki 5 v. 2824 S. CUYLER Ave. Cicero. Modernus 7 kamb. mūr. bungalow.

Berwyn. Apylinkėje 26-os ir Highland Ave. mūr. 2 po 4 kamb. Gazu apšild. \$17,000. Išimokėjimo sąlygos. BI 2-2162.

Atdaras apžiūrėjimui sekmadi. 1 iki 5 v. 5122 W. 22nd Place. Modernus namas — 4 miegamieji.

CICERO. 4 butai, nebrangiai. 2 po 4 kamb. ir 2 po 2 1/2 kamb. Visi apstatyti. Pajamų \$474 per mėn. Apyl. 31-os ir 48-os Ave. \$23,900. BI 2-2162.

\$500 ĮMOKĖTI. 2-jų butų — 4 ir 4 kamb. Rūsys, pastogė. Gazu apšildoma. Maži mėnesiniai mokėjimai. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LA 1-7038.

CICERO. Rooming House, arti Western Electric, 9 kamb., 2 kam. ir 6 kamb. savininkui. Pajamų \$6,000 per metus. \$29,800. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. Olympic 2-6710 arba Bishop 2-2162.

REAL ESTATE. Mūrinis 2x5, garažas, 69 ir Talman, skubiai už \$27,900. Mūrinis 4 mieg., garažas, j rytus nuo Western, \$16,500.

KAIRYS REALTY, 2501 W. 69th St., HE 6-5151. 2-jų aukštų mūr. 5 ir 6 kamb. modern. virtuvės, atskiros gazu šildymo sistemos, Garažas. Arti 57-os ir Campbell \$27,500.

BELL-VARPAS REAL ESTATE - INSURANCE - NOTARY PUBLIC. VAL: kasdien 9 v. r. iki 9 v. v., šeštadi. ir sekm. 9 v. r. iki 5 v. p.p. 6455 So. Kedzie Avenue. Tel. PProspect 8-2233

CIGERO—BERWYN. 2-jų butų namas — 4 ir 4 žviesūs kamb., 45 p. skyplas. Pilna kaina tik \$9,500.

ŠIMAITIS REALTY, INSURANCE. 2737 West 43rd Street. Tel. CLiffside 4-2390

BUDRECKAS. 2742 W. 43rd Str. LA 3-3384

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO. STATOME ĮVARIUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.

STANKUS CONSTRUCTION CO. Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų.

VACYS CONSTRUCTION CO. REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

"NIDA" BUILDERS, INC. STATOME NAUJUS NAMUS, VASARVIETES, GARAZUS IR ATLIKAME VISUS NAMŲ PATARIMUS PAGAL JOSŲ PAGEIDAVIMĄ.

MASTER DECORATING. DAZYMAS — DEKORAVIMAS (VIDEJE IR IŠ LAUKO). KLIZMOJAME SIENINIŲ POPIERIŲ.

Remkite "Draugą". Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

DOMAS ZUKAUSKAS HEATING & SHEET METAL. 4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

Heating Contractor. Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning įrengius ir senus namus. Stogu rinas (gutters), vandens šildymo boilerius. Turtu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Darbas atliekamas greit ir sažiningai. Apskačiuojami nemokamai.

DOMAS ZUKAUSKAS HEATING & SHEET METAL. 4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

Rytoj bus atidarytas naujasis ir didysis Švento Kryžiaus ligoninės Chicagoj pastatas, kurio pastatymas ir įrengimas kainuoja devyni milijonai dolerių. Jis yra sujungtas su pirmuoju, originaliuoju ligoninės pastatu, kuris buvo atidarytas ir pašventintas 1928 m. lapkričio 4 d. Jį statyti ant savo 1918 m. nupirkto žemės Marquette parko pašonėje sumanė ir pirmąją statybą stambia finansinę paramą suteikė Lietuvos R. K. Labdaryų sąjunga. Šioj nuotraukoj matome šios labdaryų sąjungos veikėjus, susirinkusius praktiškai pamatus Švento Kryžiaus ligoninei. Šis istorinis įvykis buvo 1927 m. rudenį. Pirmoj eilėj sėdintųjų tarpe (iš kairės) matomi: brolis Vladas Cibulskis, MIC, a. a. B. Nenartoniš, a. a. Jonas Dimša, a. a. brolis Andrius Steponavičius, MIC, Srioga, a. a. kun. J. Vaičiūnas, prel. J. Paškauskas, Al. Dargis, kun. K. Matulaitis, MIC, a. a. adv. J. Grišius, A. Poškienė, Antroj eilėj: Z. Gedvilas, a. a. Sekleckis, a. a. kun. Feliksas Kudrka, MIC, a. a. adv. F. Mast-Mastauskas, a. a. prel. M. Krūšas, dr. Konstancija O'Brius-Mastaukienė, prel. Ig. Albuvičius, a. a. kun. S. Draugelis, dr. J. Poška, L. Simutis ir daugelis kitų.

LAIŠKAS IŠ EUROPOS

SENOJI LAPĖ LAIKOSI SOSTE

DR. GR. VA LANCIUS

Mielas Albinai, gal tu ir teusis? Prirašiau desėtkus laišku iš mano stebėjimų ir įspūdžių Europoje. Daug valandų prasėdėjau vakarais su rutuliniu pašėliu rankoje. Ir visa tai — tik tau ir man.

Siūlai lietuviškai spaudai duoti tuos pačius įspūdžius, juos tinkamai pritaikęs. Lengva pasakyti "tinkamai pritaikęs", jei redaktoriam tau brauko, karmo ir vėl saivaip "pritaiko".

Na, bet gi bandysiu. Kad ir teks gal apvilti ar pačiam apsvilti, siūsiu nuo šiol nuorašus laišku ir tau.

Su įdomumu skaitei, rašė man įspūdžius skridimo sprausminiu "autobusu" iš Kalifornijos į Londoną pro šalčiuosius žemės pakraščius, kuo ne per šiau rės ašigali, per Labradorą, Grenlandiją, ledų kalnus ir Islandiją. Juokeisi iš mano susūslusių kojų, paraudusios nosies kovo mėnesį olandų ir danų žemėse buvojant; stebėjaisi kantrybės lietuvių anglikasių Belgijos Lieže, iš kilometrinio gylio urvų 15 metų išlįsti nesiryžtant; gerėjaisi su manim Tarpt. Eucharistiniu kongresu Muenchene ir Kristaus Kančių vaidinimais Oberammergau'e. Ginėjaisi dėl "Reino stebuklo", kuris ten neįvyko, jei nelaikyti Senos, Po, Dunojaus ir Montblanco tokiams pat stebuklais.

Kad Vakarų Europa jau beveik pusė kelio į Federaciją yra nuėjusi, taipgi abejojai laiška iš Europos Parlamento būstinės Strasburgo skaitydama. Dėl epizodų iš Liet. Vasario 16-sios gimnazijos (tris pusmečius ten mokiaji) tylėjai, nesišaipei ir iš mano susižavėjimo Baden-Badeno festivaliu bei dideliai įspūdinga Oos'o pakrančių ir parkų iliuminacija su milijonu (!) margaspalvių lempučių ir lempų.

Apie visa tai tau sieksnius pri rašiau ir nelaužiau galvos "tinkamai pritaikyti", nes jokio redaktoriaus baubas nesivaidino. Abu buvome patenkinti, nors ir pasipešiojome dėl nūdienio vokiečių pacifizmo ir Adenauerio antiprusiškumo. Beje, tai ne mano išmislas, kad "Der Alte Fuchs" mieliau Bonoje prie Reino, nei Berlyne "po liepomis" sėdėtų, nes protestantiškų

prūsų nekenčia, o katalikiškus pranūzus myli. Taip įrodinėja žurnalo "Spiegel" vedamųjų autorius Jens Daniel savo knygoje "Deutschland ein Rheinbund?"

Jonas Danielius eina dar toliau. Jis ne tik Konradą, bet taipgi Sumaną ir velionį de Gas perį kaltina konspiracija, Europos išdavimu. Šie "trys didieji" Europos krikščionys", užuot dėjęsi prie NATO, turėję nusilenkti Stalinui ar vėliau Chruščiovui ir laukti palaiminimo Vakarų Vokietijos, Prancūzijos ir Italijos, ypač šios pirmosios, neutralumui Rytų-Vakarų šaltajame kare. Lipmaninio tipo politikai atrodo, kad tik už šią kainą Adenaueris šiandien sėdėtų Berlyne, o pranežai ir italai darytų su Rytais puikų biznį apelsinai, vynu ir šampant. Matai, Albinai, vokiečiams visą laiką skauda ir jie nuolat gyvai diskutuoja tą vadinamąjį "Viedervereinigung" klausimą arba padalintos Vokietijos suvienijimą. Jų spaudoje prisiskaitai tuo klausimu aibes teorių, receptų ir pasiūlymų, jei ir ne taip radikalių, kaip minėtojo Daniels. Diskutuojama nuolat ir nuolat, nežūrint to, kad šio klausimo išsprendimo raktas ka ba, jei ne vienoje Maskvoje, tai netoli jos ar kur tai tarp Maskvos ir Washingtono.

Ne dėl ko kito esama šio kito tokio nesutarimo ir tarp Adenauerio bei jo dabartinio užs. reikalų ministro Šrederio. Pastarasis, socialdemokratams, laisviesiems demokratams (Mende) ir daliai CDU politikų pritariant, būtų linkęs iš lėto kalbėtis betarpiu su Maskva, bet "senis", buv. užs. reikalų m-rio von Brentano sekunduojamas, blokuoja ir kartu nedviprasmiškai įspėja Washingtoną — "Nei kite pertoli be mano sutikimo!" Šiame ieškojime išėities iš akilgativio "krito" netgi Bonnos diplomatijos senjorai Grewe ir Kroll. Pirmasis iš Washingtono jau grįžo, antrasis iš Maskvos netrukus grįš.

Labai nenorom į tavo panašius pasiteiravimus atsakau. Tai daina be galo, bent šioj Atlanto pusėj. Tai platieji vokiečių vandenys, po kuriuos jie desperatiškai plaukioja, be realios vil-

ties priplaukti kitą uostą, užuot laikytis isikabinus Washingtono resp. NATO inkaro.

Dar nemieliau ryškinsiu tau tarlamąjį lūžį Bonn'os koalicijoje (CDU/CSU su FDP). Atrodo, ne visai supratai mano užuot minas prabėgom, dėl ko apskritai šis triuksmas kilo. Pirmiausia, vienas CDU atstovas Bundestage'e balsuojant komisijos, tyrusios gynybos ministerio Štrauso tariamosios aferos (FI BAG) raportą, gražinti ar negražinti jai persvarstyti, užuot per duris "Ne" išėjo per duris "Taip". Ir vienas balsas, kurio atitaisyti pirmininkaujantis F DP atstovas neleido, nulėmė nutarimą Štrauso nenaudai. Kilo triuksmas. Soc. demokratai (opozicija) ir dalis laisvųjų demo kratų (šiuo atveju koalicijos lauzuotojai) triumfavo, kylantiam Štrausui sparnus apkarpe. Jam prikišamas sauvališkumas atseit ne per biurokratinis kanalus atiduodant kai kurią kariuomenės parangą, vad. Fibag, amerikiečiams. Oj, ta vokiečių nūdienė biurokratija! Šiuo atžvilgiu aš — už Štrausą. Andai man mutininkai net iš Vienos un-to siunčiamą diplomą norėjo apmuitinti, kitą kart tėvui Bernatoniui lauktuvėms iš Italijos vežamą "Chianti" bonka esanti per stora, 4 mėnesius su pustuzinių fotografijų ir anketomis laukia amerikoniško šoferio liūdiujimą pakeičiant į vokišką ir t.t. ir t.t.

Verčiau apie kitus dalykus. Kam čia įdomu, kad į Bavarijos krikščionių-socialų (CSU) partijos pirmininko vežimą politiniai basliai kaišiojami ne tik opozicijos, bet ir koalicijos politikierių. Neatrodo, kad iš to kiltų rimta koalicijos krizė, kurios pasėkoje soc-dem-tai ateitų valdžion. To nebū bent kol Adenaueris valdo, nors jo priešininkai spaudoje tokias galimybes gyvai svarsto sąryšyje su minėta Štrauso kontroversija. Anądien atsakiau ir šiaip įdomų žurnalą "Spiegel". Pila ir pila kiekviename savaitiniame nr-ry ir vis apie tą nelemtą "Fibag", atseit "militaristą" Štrausą.

Neseniai grįžau iš dviejų savaitių kelionės Austrijoj, Jugoslavijoj, Italijoj, Lichtensteine ir Bodeno paežerėje. Įdomu bus tau ir kitiems "vieniečiams" šis tas naujo sužinoti apie itin prazvabusią Vieną, mudviejų anų metų studijų miestą. Jeib tik

KLEBONAS

Rugsėjo 8 d. Brooklyne, N. Y., Apreiškimo parapijoje buvo didelės ir gražios iškilmės: pagerbtas tos parapijos ilgameitis klebonas kun. Norbertas Pakalnis, šiemet sulaukęs 50 metų kunigystės jubiliejaus. Iškilmingas padėkos šv. mišias atnašavo 11 val. pats jubiliatas. Jubiliatą į bažnyčią atlydėjo vysk. J. M. McEntgart. Dalyvavo daugiau kaip 30 kunigų. Drauge su vyskupu jubiliatą lydėjo per bažnyčią prel. J. Balkūnas, prel. I. Kelmelis, prel. M. Kemėzis, prel. A. Jarka, prel. W. Kelly. Dalyvavo uniformuotos parapijos mokinės, ėjo su vėliavomis organizacijos ir visą bažnyčią pripildė parapičiai.

Celebrantų garbės diakonu buvo prel. J. Balkūnas ir prel. W. Kelly, asistavo kun. J. Scharnis diakonu ir kun. A. Petrauskas subdiakon. Apeigoms vadovavo kun. J. Pakalniškis.

Didingai nuskambėjo choro "Ecce Sacerdos Magnus". Pritaikyta tai iškilmei pamokslą pasakė kun. Pranas Bulovas lietuviškai ir angliškai. Pamokslininkas apibūdino jubiliatą gyvenimą ir atliktus darbus.

Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Vlodo Baltušaičio, giedojo komp. Witto mišias. Per komunią ypač gra-

Kun. Norbertas Pakalnis, 50 m. kunigystės jubiliatas

žiai ir įspūdingai nuskambėjo giedama Ave Maria.

Trumpą, nuosirdų žodį tarė vysk. McEntgart. Jis sveikino jubiliatą ir palaimino visus žmones. Jubiliatas, dėkodamas Dievui už gyvenime suteiktas malones, dėkojo vyskupui, prelatams, kunigams ir visiems parapijos žmonėms. Vaisės įvyko parapijos salėje.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Melrose Park, Ill.

Rudens išvyka

Melrose Park ir apylinkės Lietuvių Bendruomenės valdyba organizuoja išvyką pasigrožėti rudens gamta. Rugsėjo 23 d., sekmadienį, organizuotai vyksime į Starved Rock parką. Norintieji dalyvauti, kviečiami 9 val. r. punktu, rinktis prie Veteranų salės, 16 ir Hirsh gatvių kampas. Vaziuosime savais automobiliais. Neturintieji savo sūsielimo priemonių ir šiaip pagėdaują smulkesnių informacijų, prašomi kreiptis į Aldoną Stankevičienę, tel. 681-4387.

Iškylos programa: 12:30 v. priešpiečiai prie bendro laužo, po to įdomesnių parko vietų apžiūrėjimas ir po pasivaikščiojimo renkamas kavos puodukai.

Iškylos dalyviai prašomi pa-

neišbraukys mano studentišku dienui sentimentų.

Netrukus išvykstu ilgesnėn kelionėn į Sofiją, Konstantinopolį, Atenus, Korfu, Romą, Madridą, Ljurdą, Paryžių, Liuksemburgą. Parašysiu sugrįžęs. O tuo tarpu — servus!

PASINAUDOKITE "DRAUGO" SPAUSTUVES PATARNAVIMU

Dienrastis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.

DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikalingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas, duotas DRAUGO spaustuvei, yra parama dienraščiui.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išvijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL. — TEL. LU 5-9500

Sioux City, Iowa

Gražiai paminėjo arkivyskupą Matulionį

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 9 dieną, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, Sioux City, Iowa, vietos klebonas kun. S. Morkūnas atlaikė šv. mišias už velionės arkivyskupo sielą ir pasakė pamokslą. Be to, jis dar pasakė du pamokslus ir po kitų dviejų šv. mišių, nušviedamas arkivyskupo didelį šventumą, jo baisias kančias ir vargus įvairiuose Rusijos kalėjimuose, vergų stovyklose ir pavergoje Lietuvoje.

Kun. S. Morkūnas pabrėžė savo pamoksle, kad 17 metų rusų komunistų kalėjimas, žiauriausi kankinimai, alkis ir badas, nežmoniškos darbo sąlygos palaužė arkivyskupo sveikatą, tačiau dyasiškai jis pasiliko stiprus kaip ažuolas. Ne tik lietuviui, bet ir šimtai kitataučių, su didžiausiu dėmesiu klausėsi pamokslų.

Prieš minėjimą, kun. S. Morkūnas parašė ilgą straipsnį į diecezijos laikraštį "Globą", kuris taip pat įsidėjo kankinio vyskupo fotografiją.

Didžiojo Lietuvos patrioto, kankinio mirtis dar labiau su pažindino milijonus kitataučių, amerikiečių su pavergtos Lietuvos vyskupu, kunigų, vienuolių ir pasauliečių likimu ir žiauriausią rusų komunistų vergiją ir negirdėtus istorijoje komunistų nusikaltimus prieš visokį žmoniškumą.

1935 metais arkivyskupas T. Matulionis lankėsi ir Sioux City lietuvių kolonijoje. 1937 metais jis pašventino, Kaune, Prisikėli-

mo parapijoje, kun. S. Morkūno iniciatyva pastatytą senelių ligonių prieglaudą.

Korespondentas

Anglies kasyklose — Blogai atrodo! — Kai žmogus dirbi kasyklose, tai negali gerai atrodyti. — Ar jau seniai dirbi? — Po sekmadienio pradėsiu.

BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVELIS

yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei liturginiai nurodymai. Išleido Kunigų Vieniybė. 2 pataisyta laida. Kaina \$3.50. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

A. + A. Frank Stankus
Gyveno 1812 W. 46th Street.
Mirė rugsėjo 13 d., 1962, 8:30 val. vak., sulaukęs senatvės.
Gimė Lietuvoje, KNO iš Stauilų apskr., Zagarės parapijoje.
Amerikoje išgyveno 52 m. Pasiliko dideliamė nulūdimė 2 dukterys: Emily Tumas, žentas Adolph, Stelle Koveckis, žentas Stanley, 7 anūkal: vienuolė Sesele M. Joellen, Carol, Richard, John, Steven, Sharon ir Michael, brolis Charles, brolė Sophie ir Selma, brolis Stanley, brolėnė Viktorija ir Selma, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Prikalūsė Šv. Vardo Draugėjai, S. L. A. ir Zagariečių Klubui.
Kūnas pašarvotas John F. Endekio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave.
Laidotuvės įvyks pirmąd., rugsėjo 17 d., iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nulūdių: Dukterys, žentas ir anūkal.
Laidot. direkt. John F. Endekis, Tel. Yards 7-1741.

A. + A. JONUI BAGDONUI mirus, jo sūnams Vaclovui ir Valentinui bei jų šeimom nuosirdžią užuojautą reiškia
Eugenija ir Bronius Blinstrubai Birutė ir Kazys Sekmakai

DANGUOLEI PRIŠMANTAITEI, mirus jos tėveliui
A. + A. K. PRIŠMANTUI, reiškiamo nuosirdžią užuojautą
Kun. Alf. Lipniūno Moks. At-kų kuopa

A. + A. JONUI BAGDONUI Lietuvoje mirus, jo sūnui mielam kolegai Dr. Valentinui su šeima bei giminėms gilią užuojautą reiškia
Lietuvių Išeivių Veterinarijos Gydytojų D-jos Valdyba

PADĖKA
A. + A. ELZBIETA SUTKUS
Mūsų mylima žmona, motina, senelė mirė 1962 m. rugsėjo mėn. 3 d. ir buvo palaidota rugsėjo mėn. 6 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.
Nuosirdžiai dėkojame didž. gerb. kunigams: prel. kleb. Jurgiui Paškauskui, kun. W. Urbai, kan. V. Zakaraskui, kun. J. Vyšniauskui, kun. J. Juozevičiui, kun. Murphy, O.S.A., ir kun. Kersten, O.S.A., kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkojame kan. V. Zakaraskui už maldas koplyčioje ir už palydėjimą į kapines.
Nuosirdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame visiems, kurie prisuntė velionei gėlių bei parieškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkojame visiems kunigams, vienuolėms ir organizacijų nariams už atsilankymą koplyčioje ir dalyvavimą laidotuvėse. Dėkojame grąbesniams. Dėkojame sol. Pr. Bičkienei ir vargonininkui A. Giedračiui už giedojimą. Dėkojame Dr. Vaskevičiūtei už malonią priežiūrą laike ligos.
Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti. Dėkojame laidotuvių direktoriui Mažeikai-Evans už molonų patarnavimą.
Visiems, visiems nuosirdus dėkui.
Vyras, dukra, sūnus, marti, žentas, anūkal ir sesuo

PADĖKA
A. + A. ELZBIETA SUTKUS
Mūsų mylima žmona, motina, senelė mirė 1962 m. rugsėjo mėn. 3 d. ir buvo palaidota rugsėjo mėn. 6 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.
Nuosirdžiai dėkojame didž. gerb. kunigams: prel. kleb. Jurgiui Paškauskui, kun. W. Urbai, kan. V. Zakaraskui, kun. J. Vyšniauskui, kun. J. Juozevičiui, kun. Murphy, O.S.A., ir kun. Kersten, O.S.A., kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkojame kan. V. Zakaraskui už maldas koplyčioje ir už palydėjimą į kapines.
Nuosirdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame visiems, kurie prisuntė velionei gėlių bei parieškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkojame visiems kunigams, vienuolėms ir organizacijų nariams už atsilankymą koplyčioje ir dalyvavimą laidotuvėse. Dėkojame grąbesniams. Dėkojame sol. Pr. Bičkienei ir vargonininkui A. Giedračiui už giedojimą. Dėkojame Dr. Vaskevičiūtei už malonią priežiūrą laike ligos.
Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti. Dėkojame laidotuvių direktoriui Mažeikai-Evans už molonų patarnavimą.
Visiems, visiems nuosirdus dėkui.
Vyras, dukra, sūnus, marti, žentas, anūkal ir sesuo

APLINK MUS

× **Chicago meras R. Daley** atsiuntė Lietuvos konsului dr. P. Daužvardžiui padėkos laišką lietuviams, kuriame dėkoja už gražų pasirodymą Chicago 125 m. sukakties minėjimo proga.

× **Marijona Paukštiečienė**, plačiai žinoma visuomenės veikėja, vardinių progų buvo draugų pasveikinta ir pagerbta. Pailkėta M. Paukštiečienė ilgiausių ir sveikiausių metų.

× **J. Gliaudos** straipsnyje "Mirties telepatijos mįslė" (Draugas, Nr. 210) vietoj proveržis turi būti poveržis ir vietoj Savicko turi būti Navicko.

× **Muz. Vl. Jakubėnas** diriguos The American operoj, kurią spalio 13 d. Seventh st. teatre stato Cavalera Rusticana ir Pajacus.

× **Chicago Lyric Operos solistė Pr. Bičkienė**, nors ir labai užimta šio sezono operų partijų paruošimu, sutiko padainuoti keletą arijų ir tuo pačiu metu pademonstruoti jai E. Tutlienės pasiūtus rūbus rugsėjo 30 d. Jaunimo Centre vykstančioje madų parodoje. Tai maloni ir vertinga dovana, kurią mūsų solistė prisidėdė prie parodos pasisekimo ir lėšų Ark. Matulaičio senelių namų statybai sutelkimo.

× **Viktoras Kalvaitis** po sėkmingos operacijos grįžo iš ligoninės į savo namus. Galima jį namuose aplankyti, 5747 So. Parkside Ave.

× **Emilija Klivinskienė** rengiasi išvykti visai žiemai į Arizoną. E. Klivinskienė yra gerų darbų rėmėja ir ilgametė Draugo skaitytoja.

× **A. A. Napoleono Sauciūno** 3 metų mirties sukaktį minint, Šv. Mišios užprašytos Gimimo šv. Panelės bažnyčioje, sekmadienį, rugsėjo 16 d., 10:45 v. r., ir pirmadienį, rugsėjo 17 d., 7:30 v. r.; Tėvų Marijonų koplyčioje pirmadienį, rugsėjo 17 d., 7 val. ryto ir gregorinės Mišios Tėvų Dominikonų koplyčioje. Draugai ir pažįstami yra širdingai prašomi prisiminti veilonį maldoje. (Pr.)

× **Aukščiausios kokybės itališkų ir vokiškų pianų**, o taip pat ir vartotų, rasite lietuvių pianų krautuvėje, 6134 W. Roosevelt Road. Krautuvė atdara: Ktv. 1-9 v., Penkt., šešt. ir Sekm. 1-5 val. p. p. (Sk.)

× **Tik lietuviai pensininkai** ir svečiai galės pasinaudoti nupigintomis vasaros kainomis iki vasario mėn., jei atvyks gydytis ar nuolatiniui apsigyventi dar rugsėjo mėn. ir sustos Southern Hotel Apt., 333 Ouachita Ave., Hot Springs, Ark. Didelė aikštė karams, pievelė su palapinėm, balkonai, svečių ir televizijos kambariai su virtuvėm, karštu ir šaltu vandeniu, šaldytuvais, indais, patogiom lovom ir patarnavimu \$55.00 — 65.00 mėn., su privačiom voniom \$70.00 — 80.00 Garu šildymas, automatiškas liftas, gydymosi vonios kitoje pusėje gatvės. Rezervuokite dar šiandien! (Sk.)

× **Gintaro vasarvietės, Union Pier, Michigan**, vasaros sezono uždarymas ruošiamas šį savaitgalį, rugsėjo 15 d. Viktorija ir Algis Karaičiai kviečia visus vasarotojus, draugus ir pažįstamus atvykti uždarymo proga ir smagiai praleisti savaitgalį. Šeštadienio vakare bus kuriamas laužas, po to vakarienė ir šokiai. (Sk.)

× **Kun. dr. Vytautas Kazlauskas**, kuris buvo iš Romos atvykęs į savo sesers dr. Marijos Kazlauskaitės laidotuves, iš Chicago išvyko į Dayton, Ohio, ir porai savačių pasiliks pas kun. dr. T. Narbutą.

× **Kotryna Matkevičienė**, sena Town of Lake gyventoja, kuri priklauso Moterų s-gai ir yra amžina seselių rėmėja, jau kelintas mėnuo kaip yra Bel-Air Nursing Home, 9307 So. Crawford ave. Rėmėjas ir sąjungietės prašomos K. Malkevičienė aplankyti.

× **Beverly Shores Lietuvių klubas** metiniame susirinkime, rugsėjo 7 d., išrinko naują valdybą: pirm. — Zigmantas Jonynas, vicepirm. — J. Noreika ir Irena Nekus, sekr. — L. Nekus, išd. — dr. Juozaitis, fin. sekr. — Erika Masiulis.

Naujai į Beverly Shores atsikėlė gyventi dr. Šilinis ir žmona, įstojo į šį klubą nariais. Banketas, kurį kas metai rengia šis klubas, įvyks rugsėjo 22 d. Leonards Casino patalpose. Paruošiamieji darbai jau atlikti ir bilietai gaunami pas klubo narius. Numatoma ir meninė programa. Šiemet, banketas rengiamas anksčiau, kol dar neatvėsus oras.

× **Prof. Kazio Pakšto** 2-jų metų mirties sukaktį minint, Pranas Pakštas su šeima užprašė šv. Mišias už jo sielą šv. P. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke, rugsėjo 17 d., 8:45 v. ryto. (Pr.)

× **Iš Argentinos atvykę lietuviai** š. m. rugsėjo 29 d. 7 v. Vycių salėje 2461 W. 47 St. ruošia susitikimo pobuvį - vakariene pagerbimui naujai atvykusiems iš to krašto tautiečiams. Be kitų užkandžių bus specialiai paruoštos autentiškos skonio "empanados argentinos" su vynu. Įvairi programa su dainomis ir šokiais linksmai nuteiks susirinkusius.

Norį dalyvauti pobuvyje iki rugsėjo 25 d. praneša dalyvių skaičių telefonais WA 5-3019 ir GR 6-4364. (Pr.)

× **Spaudos balių Čikagos žurnalistai** rengia rugsėjo 22-24 v. v. (šeštadienį). Programoj smuikininkas Matiukas, humoristas Albinas Valentinas, solistė B. Kemėžaitė, šokiai, spaudos karalaitės rinkimai, lietuviški valgiai, gėrimai... Vieta — Balio Pakšto svetainė, 2801 W. 38th St. Įėjimas nemokamas JAV L. Ž. S-gos Čikagos skyriaus nariams. \$2.50 kitiems. (Pr.)

Chicagoj ir apylinkėse

STEIGIAMAS VAIKŲ TEATRAS

Alvudo dvyliktasis vakorojimas įvyko rugsėjo 8 d. Marquette parko aikštėje. Buvo pagerbta šv. P. Marijos gimimas ir lietuvių tautos šventė. Viską pravedė akt. A. Brinka. A. ir V. Žygai sugiedojo Lietuvos himną. Inž. J. Slabokas ir stud. L. Šulaitis, smuikui grojant (iš juostelės) Ave Maria, rodė Liurdo vaizdus ir pasaulinių meistrų pieštas Madonas. Deklamuodami, dainuodami ir žaidžiamai praturtino minėjimo programą šie vaikučiai: Birutė, Danutė ir Marija Bružaitės, A. Šidlauskaitė, V. ir A. Žygai ir kt. Parodyta keletas kultūrinių filmų ir aptarti vaikų teatro reikalai. Visiems Chicago vaikams steigiamas vaikų teatras, kuris pradeda pratybas rugsėjo 15 d. 7 v. v. Marquette parko aikštėje, o jei lytų — parapijos salėje. Visi tėveliai atveda ten vaikus. Vaikai bus supažindinti su vadovais ir bus pasiskirsto tablečių dantims valyti, į ma rolemis. Bus ruošiamasi pakurių sudėtį įeina ir obuolių statyti veikalas Mikis, Plikis, rūkštis.

Zuzana Jurevičiūtė ir Teofilis Mačiai, šiemet sulaukę 40 metų vedybinio jubiliejaus.

VEDYBINIO GYVENIMO 40 M. SUKAKTIS

Šiemet vasarą Teofilis ir Zuzana Mačiai, 6803 S. Rockwell St., Chicagoje, šventė vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktį. Teofilis Mačys yra kilęs iš Pūslių kaimo, Zarasų apskr. o Zuzana Jurevičiūtė, jo žmona, iš Žemaitijos — iš Plungės. Jis į Ameriką atvyko 1909 m., o ji 1910; abu dariai pataikė į Chicago.

Tada lietuviškoji kolonija orientavosi į šiaurę ir kūrėsi šiaurinėj Chicagoj. Juodu priklausė šv. Mykolo parapijai. Tada buvo veikli šv. Mykolo draugija, kuriai priklausė jaunas Teofilis ir buvo jos veiklus narys.

Tada visą jaunimo gyvenimą judino Lietuvos Vyčiai. Į jų veikimą buvo įtraukti, Teofilis ir Zuzana Jurevičiūtė. Ir dabar juodu negali pamiršti tų iškylių, parengimų, vaidinimų ir gyvo lietuviškojo patriotizmo svetimame krašte. Zuzana pamena, kai ji vaidino Liet. Vyčių suruoštame vaidinime. Ji buvo kantriosios Elenos rolėje. „Kantriąją Elena“ buvo parašęs Pranas Juras, dabar prelatas, šv.

Trys savybės skiria vokiškus Telefonfunk magnetofonus

(tape recorder) nuo kitų: Jie lengvi, nedideli, tačiau turi visas gero magnetofono privalumus. Telefonfunk ir kitus vokiškus aparatus, taip pat 5 firmų televizijas, daugybę radijų ir patefonų rasite pas Gradinską, 2512 W. 47th St. FR 6-1998. (Sk.)

KAS, KĄ IR KUR

— **Lietuvių Okininkų** d-ja ši sekmadienį, 1 v. p. p. Neffo svetainėje šaukia susirinkimą. A. Valonis prašo visus dalyvauti ir naujų narių atsivesti. Susirinkimas pirmas po vasaros atostogų.

Pranciškaus, Lawrence, Mass., klebonas.

Sukaktuviniškai išaugino dvi dukteris — Elena ir Genovaite. Genovaitė yra lietuviams žinoma kaip Stephens choro dainininkė ir solistė. Abudu jubilatai yra „Draugo“ skaitytojai ir rėmėjai nuo įsikūrimo pradžios Amerikoje.

Muzikas J. Strolia sveikina solistę R. Mastienę, vilkaviškių rengtame koncerte pirmą kartą padainavusią jo sukompnuotą dainą "Vėsių, begalinę šiaurę". Žodžiai K. Bradino. A. Gulbinsko nuotrauka

Chicago žinios

KURTIEJI — GERI VAIRUOTOJAI

Viena organizacija, kuri padeda kurtiems, įrodinėja, kad jie turi teisę turėti vairuotojo leidimą! Buvo tiriama 100 girdinčiųjų ir 100 kurtinių. Daviniai patvirtino šios organizacijos nuomonę. Palyginimas rodo, kad kurtiniai turėjo 54% mažiau trafiko peržengimų. Nė vienas jų nebuvo baustas už su daugumą ir pabėgimą, už vairavimą pasigėrus, už nerūpestingumą. Mes patys žinom — aiškino patys kurtiniai — būdami kurti mes galime daugiau koncentuoti į vairavimą. Mus neblaško radijo, kalbos, borbėjimai ir t.t. Pradedi galvoti žmogus, ar ne geriau užsikimšti ausis, pradendant kelionę, ypač mieste.

PAŽINK CHICAGĄ!

Meras R. Daley paskyrė šią savaitę "Know your Chicago Week". Tuo pačiu metu jis ragino čikagiečius naudotis visais patarnavimais, teikiamaiais jau kelinti metai veikiančios organizacijos "Know your Chicago Group". Be paskaitų, kurias duoda Meno instituto Fullerton salėje, ši draugija ruošia miesto apžiūrėjimus. Lankomos visos vertingai vietos ir kartu išaiškinama kas per vieta, kokia jos istorija, kuo prisideda prie Chicago kultūrinio bei ekonominio gyvenimo ir t.t. Daugelis mūsų turėtų prisipažinti, kad dar Chicago nepažįsta. Tai pasinaudokim proga ją pažinti.

BALSUOTI REGISTRACIJOS VIETOS

Chicago balsavimo komisija vakar paskelbė, kad rugs. 24—29 d. nuo 9-tos val. r. iki 9 v. v. bus atidaromi ofisai kiekvienam wardui, kur bus galima registruotis artinantiems lapkričio 6 d. rinkimam. Kiekvienas pilietis-tė tesirūpina sužinoti vietą savo ward'e ir, laikui atėjus, teuzsiregistruoja ir tebasuoja.

SURASTA MARIUANOS

Valstybės policija šiandien surado ir sudegino 40 akrų mariuanos prie Lawndale ave. ir Santa Fe bėgių tarp McCook ir Summit. Areštuotas Felix Espinosa, 62 m. amž., kurs ten gyvena. Jis areštuotas už pardavinimą ir laikymą pas save narkotikų.

Washingtono Senators beisbolo komandos metikas Cheney rungtynėse su Baltimores beisbolo komanda pasiekė rekordą, neduodamas jokio mušimo (strikeout) 21 žaidėjui. Rungtynės buvo gana ilgagos, kadangi dėl lygių rezultatų buvo pratęstos.

PAŠVENTINTA NAUJA SEMINARIJA

Ketvirtadienį kardinolas Meyeris pašventino Chicago arkivyskupijos mažosios seminarijos pastatus. Iškilmsė dalyva keletas šimtų Chicago dvasiškių ir apylinkės vyskupai. Savo pamokslė, pasakytame per šv. mišias, kardinolas Meyeris užsiminė besiantiną Bažnyčios susirinkimą ir jo dėmesį dvasiškių ugdymui Apžvelgdamas Bažnyčios susirinkimų pastangas dvasiškių ugdymui, jis plačiau apsisotojo prie Tridento susirinkimo. Baigdamas savo kalbą kardinolas Meyeris įpareigojo visus kunigus padėkoti tikintiesiems už jų aukas, sudėtas šios įstaigos pastatymui. Ša proga jis prašė juos priminti savo parapičiams pop. Pijaus XI žodžius: Kai tikėjimo dvasia persiėmus žmogus mąsto, ką vertingiausio jis galėtų padaryti, tai jis nieko vertingesnio negali sugalvoti, kaip išugdyti gerą kunigą.

Iš lietuvių iškilmsė dalyva vos vysk. V. Brizgys, kun. E. Abromaitis, kun. J. Kuzinskas,

V. Bagdanavičius, kun. V. Andriuška, kun. J. Kijauskas ir tos mokyklos mokytojas kun. Mikolaitis.

Koplyčia, galinti sutalpinti pora tūkstančių žmonių, yra verta dėmesio. Joje yra padaryta keletas naujų sprendimų, visiškai skirtingų nuo ligšiolinės bažnyčių projektavimo logikos. Visų pirma langai iš aukštai nukelti visiškai ant žemės ir išpaityti nesuskaitoma daugybe šakų, kuriose auga dorybės. Altoriai sukombinuoti kartu su klausyklomis sudarydami tarpus tarp langų. Sienų masyvai, prasideda virš langų yra palinkę į vidų, sudarydami pastogės ar palapinės išpūdį. Didžiojo altoriaus fonas paliktas neapsunkintas jokiais pa veikslais, kad kreiptų mišijų dalyvių akis į pačią čia vykstančią mišijų realybę, o ne kitur. Apskritai, ši kopyčia labai praturtina Chicago architektūrą ir yra verta religinio meno mėgėjų dėmesio.

Pozicijos ir metai

Ar galima žmogų vadinti senu, žiūrint į jo metų skaičių? Vienas New Yorko rabinas, kalbėdamas per televiziją, duoda tokį atsakymą: "Jaunuolis, norėdamas patekti į karinę akademią, privalo būti nesenesnis kaip 21 m. amžiaus. Tuo tarpu beisbolo žaidėjas jau metamas iš lygos, jei jam sueina 35 m. Tokio pat amžiaus senatorius yra laikomas dar perjaunu. Žmonės kai kada lengviau atsikvepia, kai jų prezidentas yra maždaug 60 m. amžiaus, nes tokių amžių laiko tai pozicijai geriausia. Įvairios įmonės visus sulaukusius 60 ar 65 m. išleidžia į pensiją..."

"Nepamirškime, kad kiekvienas yra tiek jaunas, kiek gyvas, jo tikėjimas ir tiek senas, kiek didelės jo abejonės; jaunas kaip jo pasitikėjimas gyvenimu ir senas kaip jo baimė; jaunas kaip jo viltys ir senas kaip jo nusivylimas gyvenimu".

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

Paskutinis Rudeninis PIKNIKAS

BUS ŠI SEKMADIENĮ (RUGSĖJO-SEPTEMBER MĖN. 16 DIENĄ) LABDARIŲ ŪKYJE HOLY FAMILY VILLA 123 gatvė, Lemont, Illinois

Visi kviečiami į šį įdomų, turtingą ir žavų pikniką: bus įvairiausių SKANIŲ VALGIŲ, vaikams ĮDOMIAUSIŲ ŽAISLŲ!

Šiame piknike taipgi laimingasis GAUS AUTOMOBILĮ, nes bus bilietai traukimas. Kas dar negražino bilietai šaknelių, galėsite padaryti tą dieną piknike — paskutinisite šių metų piknike.

PIKNIKAS atidaromas 10 val. rytą ir truks iki 7 val. vakare.

